Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin aylık yayın organı

1 Temmuz 1987
Yıl 3, Sayı 27
Fiyatı 1,- DM

SOL BİRLİK

Yasakların kalkmasına evet 1982 Anayasasına hayır!

Petrol-İş grevleri başarıyla sonuçlandı

Deri-İş 33 işyerinde greve çıktı

18 Mart 1987 günü başlayıp, Petrol-İş sendikasına bağlı 63 işyerinde toplam 9700 işçiyi kapsayan ve tam üç ay aralıksız süren son yılların en yaygın grevleri 19 Haziran günü sabaha karşı bağlanan toplu sözleşme müzakereleri ile başarıyla sonuçlandı.

Bu grev yalnız Petrol işçileri için değil, tüm işçi sınıfı için önemli bir deney oldu. İşveren sendikasının ve polisin grevi kırma taktiklerine karşı sendika ve işçiler direnişle karşı koydular. En gerici işveren sendikalarından biri olan KİPLAS'ı geriletmeyi başardılar.

Deri-İş Sendikası, Kazlıçeşme'deki 33 işyerinde grev başlattı. Greve karşılık işveren lokavt ilan etti. Bunun üzerine 3 bin işçi Kazlıçeşme'den Zeytinburnu'na yürüyüş yaptı. Sendika Başkanı Yener Kaya, 'lokavtın insanlık suçu olduğunu'' söyledi.

Toplu sözleşme müzakerelerinin başlangıcında Petrol-İş sendikası, işveren sendikası KİPLAS'ın son derece katı tutumu ile karşılaştı. KİPLAS en başta grup sözleşmesi dayatıyordu. Petrol-İş sendikası ise bu öneriyi reddederek her işyeri için tek tek görüşme yapılmasında direndi. KİPLAS'ın "ilke kararları" adı altında topladığı sözleşme önerileri onun ne yapmak istediğini açıkça ortaya koyuyordu. KİPLAS kendi taslağı dışında hiçbir öneriyi kabule yanaşmadı. Son derece ilginç olan KİPLAS'ın önerilerinden bazıları şunlardı:

12 Eylül tartışılmalı

6 Eylülde, 82 Anayasasının geçici 4. maddesi ile ilgili referandum yapılması kesinleşti. Şimdi, kamuoyunda siyaset yapma hakkının oylanamayacağı görüşü yaygınlaşırken, siyasi kararların kaldırılması ile ilgili referandum konusu da Evrenlerin, Özalların korkulu rüyası haline geldi. Rejim ve hükümet partisi ANAP hızlı bir **"Hayır kampanyası"** başlattı.

Evren, daha başta **"12 Eylül tartışma konusu yapılmazsa ben de tartışmaya katılmam"** mesajını yaydı. **"12 Eylül'ü tartışma konusu yaptırmam, yoksa ortaya çıkar konuşuyorum"** diyerek, **"geri plana çekilen ordu"** nun yeniden sahnenin önüne geçebileceği tehdidini savurdu. Özal ise televizyondan başlattığı 'Hayır kampanyası'nı, milletvekilleri aracılığıyla illere ve ilçelere yayma çabasında. Bu arada **"Yasakların kalkmasına evet derseniz, 12 Eylül öncesinin gelmesine evet dersiniz"** fikri propaganda ediliyor. Böylece 12 Eylül ve rejim tartışma dışı bırakılmak, siyasi yasaklar ile demokrasi arasındaki bağın tartışılması engellenmek isteniyor.

Yığınların değişik kesimlerini etkileyici korkutmacalarla ortalık bulandırılmaya başlandı bile. **"Yine siyaset başladı, yasaklar kalkarsa ortalık toz duman olur."** demagojisi yaygınlaştırılıyor. Bir yandan da Özal, referandumu saptırma ve seviyesizleştirme yönünde çabalar yürütüyor. Siyaset istemediğini belirten Evren, Sivas konuşmasında, **"yüksek tansiyon insana da millete de zararlı. Bunu aşağıya çekmek lazım. Benim tansiyonum düşüktür, milletin de düşük olsun istiyorum"** diyor. Hatta, **"yeni bir 12 Eylül olabilir"** diyerek aba altından sopa göstererek kadar ileriye gidiyor.

Referandum istense de istenmese de siyasi bir nitelik taşıyor. Evren ve Özal bir yandan **"Hayır kampanyası"** yürütürken ortaya **"12 Eylül kalsın mı kalksın mı"** tartışması gelmiştir. Bu nedenle, muhalefetin 12 Eylül'e bulaşmama 12 Eylül'ün kenarından geçerek bir kaç kişinin siyaset yapma hakkını rejimle uzlaşarak elde etme çabası yanızca rejimin kazanç hanesine yazılacağı gibi, yasakların kalkmasının önünü de tıkayabilecektir.

Rejim referandum kararı alırken, zayıf noktasından da açık vermiştir. Şimdi onlar, referandum sürecinde 12 Eylül'ün tartışılmaması ve referandumda yasakların kalkmaması için büyük çaba gösteriyorlar. Rejimin tüm baskılarına, ortamın çeşitli şekillerde bulandırılmasına karşın, bu durum yeni olanaklar demektir. 12 Eylül'ün sayfaları açılmalı, herşey konuşulmalı, 12 Eylül tartışılmalıdır.

Yasakların kalkmasına evet derken, 12 Eylül'ü tartışmak. Toplumdaki tüm yasakların kaldırılmasının yolunu bugünden gösterilecek çabalar açacaktır. Barış ve demokrasi güçlerinin, çabalarını, kamuoyunu aydınlatmak, 12 Eylül'le açık açık hesaplaşmak yönünde birleştirmeleri gerekiyor.

SOL BİRLİK

NATO tatbikatı

T.Kürdistanı yeniden savaş planlarına sahne oluyor

NATO'nun **"Aurora Express 1987" (Şafak Ekspresi)** adlı tatbikatı, 5 Haziran tarihinden itibaren Türkiye Kürdistanı'nda Sovyetler Birliği sınırı yakınlarında başladı. 30 Hazirana kadar sürecek olan tatbikata, 7 NATO ülkesinden (İngiltere, ABD, Belçika, Lüksemburg, İtalya ve F.Almanya) NATO Çevik Kuvvetleri'ne bağlı 5 bin asker, 1500 zırhlı araç ve 40 savaş uçağı katılıyor.

Tatbikatın amacının **"Çevik Kuvvetler'in (özellikle de ev sahibi ülkenin) bir müdahale anındaki eksikliğini tespit etmek", "Çevik kuvvetlerin savaş anındaki tez elden konumlandırılmasının denenmesi", "NATO'nun Güney Kanadı'nın savaş yerinde koruması"** ve **"Sovyetler Birliği'ne karşı nükleer olmayan caydırıcılık gösterisi"** olarak açıklandı.

12 Eylül 1980'den beri Türkiye Kürdistanı'nda buna benzer başka NATO tatbikatları yapıldı: Mayıs-Haziran 1983'te **"Adventur Express"** tatbikatı sırasında Türk ordusu, Irak Kürdistanı'na saldırı düzenlemişti.

12 Eylül rejimi, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nı ABD emperyalistlerine, NATO'ya iyice bağladılar. Türkiye Kürdistanı'nda yeni üsler, silah depoları NATO ve ABD'nin emrine sunuldu. Şöyle deniyor bir NATO belgesinde:

"NATO, ittifakı Türkiye'nin elinde bulunan bölgeyi dik; katle izliyor. Nedeni ise, bu bölgenin NATO'nun Güney Kanadı'nda hayati bir yerde bulunmasından kaynaklanıyor. Çevik Kuvvetler'in 'Allied Mobile Force' AMC, öylesine örgütlendirildi ki, bir tehlike anında hemen seferber edilip saldırıya geçirilebilsin." (NATO's Sixteen Nations Special Issue Sept. 86)

Diğer yandan 1981 yılında cunta tarafından hazırlanan bir raporda ise, "Türkiye artık bir kanat ülkesi değil, bir cephe ülkesidir. Bu nedenle bize silah yardımı artırılmalıdır" deniyordu. NATO bunları ise sürekli olarak "Türkiye'nin Doğu'sunda savunma boşluğu var" diyerek, Çevik Kuvvetler'i buraya yerleştirmenin, yollarını arayıp durdular. Zaten rejimin başı faşist Ev-

Devamı 7. sayfada

Devamı 7. sayfada

Haziran seçimlerinin gösterdikleri

88 bin geçerli oyun kullanıldığı, 84 yerleşim biriminde yapılan 7 Haziran seçimlerinde ANAP 55 belediye başkanlığı kazandı. DYP 17, SHP 6, DSP 3, RP 3, belediye başkanlığı aldılar. Hiç de şaşırtıcı olmayan sonuçlar, beklendiği gibi Özal'ın ağzından şu şekilde dile getirildi: "Hepsi ANAP'ın yarısı etmez".

Hükümet partisi ANAP'ın amacı açıktı. Ucuz bir seçim başarısı sağlamak ve kamuoyunda ANAP'ın oy oranını yitirdiğine ilişkin kuşkuları gidermek, ANAP teşkilatlarına güven vermek. Bu amaçla 20 milyon seçmeni olan bir ülkede 88 bin seçmenin oyları ülke çapında ses çıkarmk için kullanılacaktı. Nitekim belediye olmak için başvuran yerleşim birimleri özenle incelenmiş, ANAP kurmayları ve Özal tarafından "ANAP'a kesin destek" ölçütüyle belirlenmişti. Bir ANAP yetkilisi şöyle diyordu: "Bu belediyeler

Devamı 7. sayfada

Pınarcık Olayı:

DEVLET TERÖRÜNE YENİ GEREKÇE

20 Haziran gecesi Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Pınarcık köyünde yaşanan kanlı olaylar uzun bir süre iç ve dış kamuoyunun gündeminde baş sırayı aldı. PKK'nın saldırısıyla çoğunluğu çocuk ve kadınlardan oluşan 30 kişi öldürülmüştü. Kürt halkını kırıp yok etmeyi, askeri yöntemlerle ezmeyi kafasına koyan Evren-Özal rejimi, kanlı olayı bahane ederek Türkiye Kürdistanı'nda süregiden askeri operasyonlarını arttırmaya, bölgeye genelkurmaydan, jandarmadan ve polis özel timlerinden oluşan yeni birlikler yollayarak —bir sınır ötesi operasyon seçeneği saklı olmak üzere— terör estirmeye başladı. Tekelci basın sözkonusu kampanyaya koro halinde katılırken, uluslararası kamuoyu da bu yönde şartlandırılmaya çalışıldı.

Yıllardan beri tüm ulusaldemokratik haklarına kavuşmak isteyen Kürt halkına barbarca bir terörü layık gören rejim ve onun politikası, sorunu askeri yöntemlerle çözememenin çıkmazını, şimdi tüm toplumu terörize ederek, şovenizmi kışkırtarak çözme çabasındadır. Bölgede kuşatma ve operasyonlar sürmekte, yıllardır silahlı askeri birlikler silahsız Kürt köylülerine karşı görülmemiş bir vahşet uygulamaktadır. Kendi topraklarında yaşayan Kürt halkı, düşman ilan ediliyor, operasyon adı altında bir soykırım savaşı yürütülüyor, Evrenler-Özallar bu sorumluluktan yakalarını kurtaramazlar.

Rejimin yüzbinlerce Kürt köylüsünü kendi topraklarından göç adı altında zorla sürgün etme girişimleri sürmektedir. Diğer yandan, köy koruculuğu sistemiyle Kürt halkının içine tam bir dinamit yerleştirilmiştir. Ulusal baskı ve şovenizm "Hayır sen yoksun, geri kalacaksın ve aşağılanmaya

(Devamı 7. sayfada)

G.Kore'de kitlesel gösteriler diktatör Hwan'ı zorluyor

Güney Kore'nin hemen hemen tüm kent ve kasabaları, haziran ayı boyunca, ABD emperyalizminin has uşağı Chun Dou Hwan diktatörlüğüne karşı yüzbinlerce kişinin katıldığı gösterilere sahne oldu.

Yerli ve yabancı tekellerin yarattığı bunalımın yükünü, tamamen G.Kore emekçi halkının sırtına yıkılmaya çalışıldığı ve bunalımın had safhaya vardığı, buna karşılık emekçi halk kitlelerinin de öfkesinin kabardığı, bunun üzerine uygulamaya sokulan sıkıyönetime karşı 1980 yılının mayıs ayında yüzbinlerce işçi, emekçi ve öğrencinin katıldığı gösteriler, askeri birliklerin saldırısına uğramış Kwangsu kentinde bine yakın insan öldürülmüştü. Bir süre sonra da, başını Chun Dou Hwan'ın çektiği generaller cuntası, iktidara el koymuştu.

Geçtiğimiz nisan ayında yeniden baş gösteren olaylar, 1980 katliamının yıldönümünde 62 üniversiteden 25 binin üzerinde öğrencinin yanısıra onbinlerce insanın katılmasıyla kitlesel gösteriler büyük bir hızla genişlemiş, ayrıca yoğunlaşan işkence iddiaları ve muhalefetin sertleşen tutumu üzerine diktatör Chun, mayıs ayında hükümeti değiştirmek zorunda kalmıştı.

Ancak diktatör Chun'un demokratik hak ve özgürlükleri çiğnemeye devam etmesi, geniş emekçi halk kitlelerinin, öğrencilerin ve diktatörlük karşıtı burjuva muhalefet güçlerinin, diktatörlük anayasasının referandum yoluyla değiştirilip yeniden demokratik bir anayasanın hazırlanması talebini sürekli red etmesi ve bu yöndeki tartışmaları yasaklaması üzerine, kitlesel gösteriler daha da yükseldi. 200 bine yakın

Devamı 7. sayfada

DAXUYANİYA YEKITİYA HÊZÊN ÇEP

Yekıtiya Hêzên Çep ya Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê lı ser bûyêren mehên dawi, ku bı destê PKK pêk tên, daxuyaniyek derxıst. Daxuyani bı zımanê Tırki, dı hêjmara berê da hat weşandın. Em, dı vê hêjmarê da Jİ Kurdiya wi dıweşının.

Cejna gelê Kurd Newroz ku, bûye nişana azadiyê, isal ji gelek bajarên Ewrupa, bı beşdarbûna hezaran kes, hate pirozkırın. Rêxistınek, bı navê PKK, wek salên buhuri êriş bır ser şevên Newrozan, kesên Newrozan da beşdarbûn tehdit kır, afişê Newrozê çırand û bı vê awayi xwest ku pêşi lı pirozkırına Newrozan bıgre. Çend numune jı êrişên ku bı destê PKK pêk hatın: Dı 1 ê meha Adarê êriş lı ser seminara KKDK lı bajarê Hannover kır; 7 ê meha Adarê êriş bır ser şeva Newroz lı bajarê Munihê ku jı aliyê KOMKAR ve hatıbû amade kırın. Disa dı 13 ê meha adarê da buroya KOMKAR ya merkezi û komelên wi ên Munih û Duisburg, dı 14 ê meha Adarê da komela Nurnberg hatın şevıtandın; dı 14 ê meha Adarê da bı kêr û çek ve êrişê ser kesên ku dıxwastın dı Newroza Kawa da beşdar bıbın, kırın.15 ê meha Adarê lı Hollanda, bajarê Deventer êriş bırın ser Newroza Rızgari û 6 kes bırindar kırın; Jı ber vê êrişê çend hevalbendên PKK hatın gırtın. Û kesek jı wan itıraf kır ku, avukatê welatparêz Mahmut Bilgili bı destê van bı êşkence hatiye kuştın. 16 ê meha Adarê welatparezeki Kurd lı Yewnanistanê dı kampa Lavrion da jı aliyê êrişkeran bı şıkleki xırab hate lêdan; 25 ê meha Adarê komela KOMKAR ya Hamburg hate şevıtandın; 8 ê meha Nisanê bı çek ve êriş bırın ser endamê Komita Bırêvebırına Gışti ya KOMKAR, Mehmet Elbistan. Dı 12 ê meha Nisanê dı dı xwepêşandana Osternê lı Danimarka, endameki KOMKARê bı kêr ve bırindar kırın û 3 ê meha Gulanê da endamê Komita Bırêvebırına Gışti ya KOMKAR û endamê PSKT Remezan Adıguzel lı bajarê Hannoverê bı çek ve hat kuştın. Remezan Adıguzel, hım pêş 12 İlonê, hım ji paş 12 ê İlonê dı bın tedayeki gıran da, dıji hêzên karbıdest xebateke bê westan ajot, gelek caran êşkence dit; lê ew şoreşgerek nımune bû û berxwedana xwe ve xawa gelên me parast.

Wek tê zanin berpırsiyarê van hemû bûyêran PKK ye. PKK, xêyni xwe, hemû rêxistınên çep û welatparêz wek **"hevalbendên rejimê"**, **"çeteyê milis"**, **"şovin û paşverû"** dıhesibine, kes û rêxistınên ku rexne lı siyaseta wi dıkın, wek **"çaş"**, **"ajan"** û **"provokator"** nişan dıde û dıxwaze wan jı ortê rake.

Bûyêrên ku dı mehên dawi da lı Ewrupa bı destê PKK hatın kırın; bı çı navê dıbe bıla bıbe, zırarê dıghine tevgera rızgariya gelê Kurd ya cıvaki û netewi, her usa pıştgıriya jı bo gelê Kurd lı Ewrupa pêkhatiye, jar dıxine. Rê dıde ku planên Evren-Ozal bı dewletên kevneperest a Ewrupa ve bı cih bê. Disa bêşık zırarê dıde yekıtiya hêzên demoqratiq ya Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê û emrê rejima faşist, dırêj dıke.

Bı şıkleki teroristi ve, ne tenê kuştına kesên demoqrat,her usa kuştına berpırsiyarên sermiyandaran ji, jı şoreşger û komunistan tışteki dur e. Vê yekê hım raman hım ji jiyan bê gotın tesdiq kırıye. Kırınên PKK jı terorê qat bı qat derbaz bûye. Bûyêrên usa, wek tê zanin, zırareki mezın dıdın xebata siyasi. Jı vê bêtır, kê jı wan bûyêrên PKK feydê dıbine lı ber çav e: Diktatoriya faşist van bûyêran dıke sedem, evladê gelê me yê qehreman ku, bo armanca miroveti yên mezın bê westan xebat dıkın, wek mêrkûj nişan dıde. Van bûyêran dıke sedemê zêdekırına zor û zulma xwe, lı ser kesên demoqrat û pêşverû. Rejima faşist van bûyêran dıke sedem, zordariya xwe wek pêşigırtına terorizmê nişan bıde, bı vê awayi xwe, dı nav gelemperi da rusıpi derdıxine. Lê tê zanin hêzên demoqrat lı Ewrupa bo teşirkırına rejima 12 İlonê gavên xurt avêtın. PKK bı bûyêrên xwe ve, zırarê mezın dıgihine vê xebatê. Disa paşverûyên Ewrupa van bûyêrana bo xurtkırına dıjmınahiya biyaniyan, qutkırına mafên demoqratik, zêdekırına stembariya polêz û tenê hiştına hêzên pêşverû, dı nav gel da wek sedem dıdın xebıtandın.

Van bûyêrên ku bı destê PKK tên kırın, feydê xwe dıgihine dıjmınê gelê Kurd, lê çıma PKK vê siyaseta xwe her berdewam dıke? Jı bo çı dı weşanê xwe da van bûyêran wek tışteki rast dınıvise. Tevgera çina karkeran û rızgariya netewi ya welatparêzan, bo armancek bı rumet e û tevgereke siyasi ye. Ev tevgera siyasi bo dınyayek jı hemû zordestiyan dûr û bê kedxwari û destxıstına hukım e. Ev armanca ne **"bı çend qehreman ve"** ne ji **"kuştına çend çaş û xain ve"** dest nakeve.

Em, bı navê partiyên Yekıtiya Hêzên Çep, cardın bangi hemû rêxıstınên çep, demoqrat, welatparêz û endam û sempatizanê PKK yên dılpaqış dıkın: Bı êrişkırına ser rêxistınên şoreşger û welatparêz, bı kuştına sosyalistan ve, wek Remezan Adıguzel, xawa gelê me ra, xızmet jı doza mezın ya Kurdıstanê ra nayê kırın.Pêwiste van bûyêran dı nav gelemperê pêşverû da bên zelalkırın û mehkum kırın, berpırsiyar bên tecrit kırın. Hevceye em fırsend nedın ku, doza çina karker û xebata rızgariya gelê Kurd, êdi zırarê nebine.

CİHAN ERDEM (PPKK)

HALKA VE DEVRİMCİ MÜCADELEYE KARŞI SORUMLULUK

Kürdistan halkının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi çok çetin koşullarla çevrili olduğu gibi, çok yönlü yeni komplolarla da karşı karşıyadır. Ancak Kürdistan halkı, haklı mücadelesini bu zorlu koşullar altında sürdürmek, engelleri aşmak ve zafere ulaşmak zorundadır. Zafere ulaşması için kendi örgütlü gücüne dayanıp güvenmesi yetmez. Uluslararası, en başta da Türkiye emekçi halkıyla ve onun örgütlü güçleriyle güçlü bir dayanışmayı da sağlamak zorundadır. Bu meşru mücadelemizde daha çok düşman değil -ne kadar az güvenilir olsa da- daha çok dost kazanmak zorundayız. Tersi yaklaşımlar temelinde politikalar üretmek, nesnel olarak zaferi engellemek demektir.

Bu anlamda Kürt ulusal sorununun Avrupa kamuoyuna duyurulması, Avrupa kamuoyunun yetersiz de olsa Kürdistan halkının ulusal demokratik mücadelesine sempatiyle yaklaşması ve bunun yansıması olarak geçtiğimiz günlerde toplanan Avrupa Parlamentosunda TC'nin Kürt halkının varlığını resmen tanıması gerektiği yönünde olumlu bir kararın çıkması, elbette Kürdistanlı tüm yurtsever güçlerin, tek tek yurtsever aydınların uzun süredir sürdürdükleri çabaların bir sonucu ve başarısıdır. Kuşkusuz bunda, Türkiyeli devrimci yurtsever güçlerin, az da olsa gerçek demokratların payı da mevcuttur. Bunun yeterli olduğunu söylemek mümkün değil, öyleyse bu olumlu gelişmeyi derinleştirmek ve yükseltmek için daha çok çabaya ihtiyacımız var.

Ne var ki, bir yandan bu olumlu gelişmeler yaşanırken, öte yandan faşist diktatörlük ve bilumum militarist gerici çevreler, Kürt halkının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesini karalamak, sağlanmaya çalışılan uluslararası dayanışmayı baltalamak ve bu haklı mücadeleyi terörist olarak göstermek için yoğun bir kampanya sürdürüyor. 12 Eylül rejimi, bu çabalarının yanısıra her türlü, komplo ve şantaja başvurmaktan da geri kalmıyor. Ulusal ve sosyalist kurtuluş mücadeleleri tarihi boyunca emperyalizm ve gerici burjuva güçler, bu haklı mücadeleleri teröristlikle suçlamaya çalışmışlardır. Günümüzde de bu paslı silaha sarıldıkları bilinen bir gerçektir. Ancak devrimci yurtsever güçlerin görevi, burjuvazinin propagandasına malzeme sağlamak değil, bu propagandayı boşa çıkarmaktır.

Ne yazık ki, Apocu hareketin sözüm ona devrimcilik yurtseverlik adına yarattığı eylemler, çocuk, kadın ve yaşlı demeden savunmasız insanları topluca öldürmesi, ayrıca kendi dışında tüm yurtsever örgütleri hain ilan edip, bin bir emekle yetişen devrimci yurtseverleri öldürmesi ve bunu da haklı bir mücadele yöntemi olarak benimseyip sürdürmesi. Evren-Özal çetesinin ve hempalarının, Kürt halkının haklı mücadelesini teröristlikle, hatta barbarlık ve canilikle suçlamasına malzeme sağlıyor. Karşı devrim güçlerinin propagandasına hizmet ediyor. Hiçbir gerekçe, savunmasız bebelerin topluca katledilmesini haklı kılamaz. Böyle bir örnek hiçbir haklı savaş tarihinde görülemez.

Yine devrimcilik adına Türkiye emekçi halkına ve onun yurtsever ilerici güçlerine karşı geliştirilen düşmanca politikalardan, Kürdistan halkı değil, bu halkın düşmanları başta da Evren-Özallar yararlanıyor.

Kürdistan halkının haklı mücadelesiyle uluslararası dayanışmayı geliştirmenin ve karsı yönde sürdürülen kampanyaları boşa çıkarmanın, Türkiye ve Kürdistan halklarının kurtuluş mücadelesini engellemek, gözden düşürmek için Evren-Özal çetesinin ve tüm gerici çevrelerin planlarını etkisizleştirmenin, halklarımız arasında körüklenen düşmanlığı engellemenin ve günümüzün ivedi çözüm isteyen sorunu faşist rejimi yıkma ve demokratik bir iktidar kurma yönünde, halklarımızın ortak mücadele birliğini örme ve yükseltmenin yolu, önemli ölçüde yaratılan kaos ve provakasyon ortamını nötralize etmeye, yurtseverlik adına işlenen cinayetlere ve bunu yaratan mantığa karşı doğru, tutarlı ve kararlı bir mücadele vermekten geçer. Günümüze dek yaşanan gelişmeler, sanırım bunu anlamamıza yeter.

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Gelenek haline gelmiş olan Barış Maratonu

21 ile 23 Mayıs 1987 tarihleri arasında Yunanistan Uluslararası Barış ve Refah Komitesi tarafından düzenlenen Barış 10 Günlüğü başarıyla bitti.

Bu 10 gün içinde Yunanistan'ın birçok yerinde gösteri, miting, konser ve ABD üsleri ile NATO'yu protesto eylemleri düzenlendi.

24.5.1987 tarihinde Yunanistan Kadınlar Örgütü (OGE) tarafından Atina'nın Eliniko semtinde bulunan ABD üslerinin önünde bir protesto mitingi düzenlendi.

31 Mayısta Atina'nın Sindagma meydanında toplanmak şartıyla, yürüyüşlerden bir iki gün önce, 1963 yılında faşist hizip tarafından (Hizipe devlet tarafından destek verilmiş ve kimlik çıkarılmış) katledilen barış savaşçısı Grigoris Lambrakis'in köyünden başladı. Buradan Atina'ya kadar 210 km'lik yürüyüşe Lambrakis'in oğlu Yorgos Lambrakis, Barış Komitesi Başkan Yardımcısı ve birçok temsilci katılanlar arasındaydı.

Biz Sol Birlik (Yunanistan Koordinasyon Komitesi), YSK, KY, Dev Sol, Tekoşin ve İşçi Gerçeği ile birlikte Atina'dan 42 km uzakta olan, Maraton denilen yerden yapılan yürüyüşe katıldık. Taşıdığımız pankartlardan birinde: Yaşasın Barış ve Halkların Kardeşliği, diğerinde ise Kürdistan'daki sürgünlere hayır sloganları yazılıydı. Birlikte yürüdüğümüz Yunanistan Gençlik Barış Komitesi ile yol boyunca, "Kahrolsun ABD emperyalizmi, Kahrolsun Evren cuntası, Kürdistan'dan eller aşağı, Yaşasın enternasyonalist dayanışma, üsler ve NATO dışarı, Dün Nikaragua'dan, yarın Şili'den ve buradan defolacak ABD" sloganlarıyla sabah saat 8'de başlayan ve akşam 19.30'da son bulan barış yürüyüşü canlı tutuldu. Sindogma'da yapılan mitingde Barış Komitesi temsilcilerinin konuşmalarından sonra ve Nagazaki'den bir barış savaşçısının getirdiği mesajın okunmasından sonra dağılındı.

Yunanistan'dan Sol Birlik taraftarları

Değerli dostlar

6 partinin biraraya gelerek oluşturdukları Sol Birlik bugün 2. yılını doldurmuş durumda. Sol Birlik'in 2 yıllık geçmişine bakıldığı zaman başarılar olarak şunları sıralayabilirim:

1- Türkiye ve Türkiye Kürdistanı sol hareketinin (Sol Birlik içindeki partilerden hariç) "Sol Birlik bugün dağılacak, yarın yıkılacak. Sol Birlik içinde filan parti ayrılmayı düşünüyor vb" propagandalarının ve bu temelde Sol Birlik'e karşı oluşturulmaya çalışılan alternatiflerin, 2 yıllık süreden sonra, politikasıyla tanınmış, birlik özlemi ile tutuşan, demokrasinin, demokrasi isteyen tüm güçlerin birliği olmadan elde edilemeyeceğini kavrayan herkesin, özlem, istem ve beklentilerine Sol Birlik bir yanıt olmuştur.

2- Sol Birlik'in etkisinin artırılması, nasıl bir anlayışa sahip olduğunun açıklanması, neye karşı neyi istediğinin kitlelere iletilmesi amacıyla Sol Birlik gazetesinin aksaksız çıkarılması da Sol Birlik'in önemli başarılarından biridir.

3- Sol Birlik parti, örgüt ve gruplara şu gerçeği önemli ölçüde (açıktan kabul etmeselerde) kabul ettirmiştir: Parti program ve stratejileri ayrı ayrı olan parti ve örgütlerin sorumluluk bilinciyle hareket ettikleri sürece ortak iş ve çalışmanın yapılabileceğini kanıtlamış olmasıdır.

Sol Birlik'in bu temel başarılarına rağmen Sol Birlik çalışmasının yeterli olduğunu, giden sürece yanıt verme bakımından 'dakik olduğunu tam anlamıyla söylemek sanırım mümkün değildir.

Sorun, Sol Birlik içinde yer alan partilerin üye ve yandaşlarının Sol Birlik programını ve programına dayalı olarak geliştirmeye çalıştığı politikaları ne derece kayrayıp pratiğe yansıttığımız veya yansıtabildiğimiz sorunudur. Bu alanda bazı eksikliklerin olduğu kanısındayım. Eğer yazılan politika Sol Birlik içinde yer alan partilerin kadroları tarafından eşit düzeyde anlaşılıp kavranılamıyorsa, pratikte nasıl ortak iş yapılacak?

Sol Birlik yetkili organlarının göçmenler içinde ve Avrupa'da faaliyetlerin ve çalışmaların ortak zemine dayalı yapılmasını sağlamak amacıyla net bir politika ortaya koymalarının zorunlu olduğu kanısındayım.

Şu koşullarda Avrupa'da her konuda ortak çalışmayı ve güvene dayalı mücadeleyi örgütleyemezsek, Türkiye ve T.Kürdistanı'nın içinde bulunduğu günümüz koşullarında hiç başarılı olamayız.

Yaşasın demokrasi mücadelesine sol güçlerin birliği

İsveç'ten Sol Birlik taraftarı İ.A.

ILO toplantısında Türkiye hakkında bağlayıcı kararlar alındı

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nun 73. dönem toplantısında, imzalayıp uygulamakla yükümlü olduğu sözleşme ve ilkelere uymadığı, verdiği sözleri yerine getirmediği gerekçesiyle Türkiye yoğun eleştirilere hedef oldu.

Eleştirilerin ağırlık noktası Türkiye'deki sendikal hakların kısıtlı olmasının yanısıra Türk hükümetinin sendikal haklar konusundaki samimiyetsiz tutumuydu.

ILO tarafından 12 Eylül sonrası sendikal hak ve özgürlüklerde yapılan kısıtlamalar ve 1982 Anayasasında yer alan bazı hükümlerin ILO'nun ilkelerine ters düşmesi nedeniyle Türkiye ilk defa 1984 yılında **"listeye"** alındı. Ancak geçen yıl Özal hükümetinin ILO'ya verdiği sendikal hak ve özgürlüklerdeki kısıtlamaların en kısa zamanda kaldırılacağına ilişkin **"taahhüt mektubu"** sonucunda ILO tarafından Türk hükümetine süre verildi ve **"liste"**den çıkarıldı. Geçen yıl içerisinde ILO izleme komitesince yapılan incelemeler sonucunda yazılan raporlarda, Türk hükümetinin taahhütlerine uymadığı ve iş yasasındaki antidemokratik hükümleri ayıklamak için her hangi bir girişimde bulunmadığı bildirildi ve Türkiye'nin tekrar listeye alınması önerildi.

11 Haziran günü yapılan uygulama (aplikasyon) komitesi toplantısında Türkiye'nin tekrar listeye alınması ve Türk hükümetinin 16 Haziranda yapılacak komite toplantısında savunma yapması kararlaştırıldı.

Komite toplantısında 80 ülkeden 11 milyon işçi, 250 sendikal kuruluşu kapsayan Uluslararası Genel İşçiler Sendikası Genel Sekreteri Hang Engelbert söz alarak, "bir sürü mektup var. Hepsi boş. Türk hükümeti üçlü toplantılar düzenleyeceğine söz verdi. Şimdiye kadar bir şey olmadı. En azından Türk-İş'in yürüyüşü engellenmeyebilirdi. AET ve ILO'ya zamanla her türlü kuralı kabul edeceğiz diyor. Olmaz. Şimdi kabul etmek zorunda." dedi. Engelbert ILO toplantısında ayrıca Türk hükümetinin iddialarının aksine Türkiye'de sosyal ve siyasal hayatta demokratikleşme yolunda hiçbir gelişme olmadığını belirterek "Türkiye'de demokrasi adına ne sağlanmışsa, bu, demokratik güçlerin bedel ödeyerek verdikleri mücadelenin sonucudur. Türk hükümetinin olumlu katkısı söz konusu değildir. Türk hükümetinin sendikal özgürlükleri komitesine, iş yasalarının ILO normlarını ihlal eden hükümlerini kaldıracakları yolundaki sözleri güvenilir değildir" şeklinde sözlerine devam etti.

Uygulama Komitesi'nin üyeleri Türk hükümetinin geçen yıl niyet mektubu üzerine kendisine gösterilen güveni kötüye kullandığını ifade ettiler. İşçi grubu başkanı Belçika delegesi Houthuys söz alarak "Türkiye somut taahhütlerde bulundu, bekleyelim gelecek yıl ne olur denmişti. Şimdi ise geçen yıl hata yaptığımızı anlıyoruz. Türk hükümeti güvenimizi kötüye kullandı" dedi. Daha sonra İsveç, Yunan, Fransız, Amerikan, Norveç ve Türk-İş temsilcileri söz alarak Türkiye'ye yönelik ağır eleştiriler yaptılar.

12 Eylül'den bu yana, ILO toplantılarında Türk-İş yönetimi ilk defa açık tavır alarak sendikal haklar üzerindeki kısıtlamaların kaldırılmasını savundu. Toplantıda konuşan Türk-İş temsilcisi Önder Aker "söz söylenmiş, taahhütte bulunulmuş. Hiçbir şey gerçekleşmemiştir. Yaklaşık 7 yıl geçmiş, 18'i aşkın raporda Türkiye'nin hiçbir şekilde değişmeyen durumu ele alınmıştır. Bize göre artık komitenin somut bir biçimde Türk hükümetinin verdiği sözleri yerine getirmeye hazır olup olmadığını öğrenmek zamanı gelmiştir." diyerek Türk hükümetinin tutumunu eleştirdi. Ayrıca ILO konferansında bir konuşma yapan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz bazı ülkelerde ekonomik, sosyal, siyasal gelişmeler gerekçe yapılarak kamu özgürlükleri ile sendikal hak ve özgürlüklerin çiğnenmekte olduğuna işaret ederek "Türkiye maalesef bu ülkeler arasındadır" dedi. ILO'nun böylesi bir tutumu hoşgörü ile karşılayıp karşılamayacağı sorusuna yanıt verilmesi gerektiğini söyleyerek "benim bu soruya vereceğim cevap hayırdır. Böyle bir tutum, böyle bir durum hoşgörü ile karşılanamaz. ILO, varlığını, varlık sebebini, temel ilkelerini tehdide yönelen bu gelişme karşısında sessiz kalma yolunu seçemez" dedi.

Yılmaz, Türk hükümetinin geçen yılki ILO konferansında verdiği taahhütü hatırlatarak "Türk hükümeti ILO önünde verdiği taahhütleri yerine getirmekten ne alıkoymuştur. Bunu bilemiyoruz. Bu yıl hükümet aynı yönde yeni taahhütte bulunmuştur. Kuşkusuz artık yapılması gereken taahhüt vermek ve iyi niyet belirtmek değil, taahhütlerini ILO ana statüsü çerçevesinde hayata geçirmektir." diyen Şevket Yılmaz konuşmasını şöyle bitirdi. "Belirtmeliyim ki Türkiye'deki sendikal yasalardaki hak kısıtlamaları hukuksal bir deli gömleği biçiminde etkisini sürdürmektedir. Öylesine ki sendikaların normal şartlar altında ve her çeşit devlet müdahalesinden masun bir biçimde sürdürebilecekleri her faaliyette müdahale vardır, kontrol vardır."

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'e, ILO'ya bağlı işçi gruplarının ve uluslararası sendikaların onur konuğu olarak toplantılara katılma çağrısı yapıldı. Türk hükümetinin geç pasaport vermesi yüzünden Abdullah Baştürk, onuruna düzenlenen kokteyle katılamadı. Hükümetin bu tutumu uluslararası sendikaların protestolarına sebep oldu. 12 Haziranda Baştürk'ün katılmasıyla toplanan Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu yönetim kurulu Türkiye' ye ilişkin politikayı görüştü. Toplantıda bir konuşma yapan Baştürk "Türkiye'de bazı ayrıntılarda olumlu gelişmeler görülmekte birlikte, temelde hiçbir değişikliğin bulunmadığını, sıkıyönetimin, siyasi yasakların kalkmasında olumlu bir gelişme var gibi görünmesine rağmen, demokratik sendikal haklardaki bütün yasakların devam ettiğini, Avrupa sendikal hareketiyle karşılaştırılmayacak antidemokratik hükümlerin yürürlükte olduğunu, ILO'da Çalışma Bakanı'nın, siyasi iktidar temsilcilerinin, geleceğe yönelik bir takım sözleri yerine ciddi eylemlere geçmeleri gerektiğini, buna da rastlanmadığını" söyledi. Siyasi iktidarın "birkaç günde anayasa maddesi değiştirebilmesine karşılık, sendi-

Devamı 7. sayfada

Asgari ücret mi açlık ücreti mi?

Mayıs ayının sonlarından beri toplanmakta olan Asgari Ücret Tespit Komisyonu, sonunda işveren ve hükümet yetkililerinin istekleri doğrultusunda yeni asgari ücreti belirledi. Buna göre asgari ücret, sanayi ve hizmetler kesiminde net 49 bin lira, tarım kesiminde net 43 bin lira oldu. Asgari ücretle geçinen 700 bine yakın emekçi böylece, yine açlık ücretine mahkum edildi.

Asgari ücret, günde 3 bin 500 kalori harcaması gereken bir işçinin sözde besin için ve besin dışı harcamaları gözönüne alarak hesaplandı. Ancak, soyut olarak belirlenen besin dışı harcamalar içinde kira, yol parası, giyim-kuşam, kültürel harcamalar vb. pratik olarak yeralmamış bulunuyor. Üstelik işveren ve hükümet temsilcilerinin görüşleri doğrultusunda, bu giderler net hesaplanmasına karşılık asgari ücret brüt olarak sonuçlandırıldı. Türk-İş'in **"asgari ücret net ödenmeli; işçinin eşi ve 3 çocuğu olan bir aile olarak kabulu esas alınmalı; asgari ücret her yıl saptanmalı; saptama sırasında fiyatlarda yüzde 15 oranında bir artış görüldüğünde, asgari ücret bu oranda arttırılmalı"** biçimindeki önerileri ise dikkate alınmadı. Sözkonusu komisyonda hükümet ve Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) cephesinin 10, Türk-İş'in 5 oyu vardı.

Asgari ücretin tespitinden sonra hükümet yetkilileri yeni miktarı **"büyük fedakarlıklarla saptanmış büyük bir artış"** olarak sunarken, işveren yetkilileri de **"gerçekçi"** olarak nitelediler. Oysa ki, yapılan araştırmalara göre; bugünkü fiyatlar la, eşi ve 3 çocuğu ile birlikte bir işçinin eline, en az ücret olarak 212 bin 924 lira 40 kuruş geçmesi halinde insanca yaşayabilecektir. Yine, Türk-İş'in bir araştırmasına göre, asgari ücret son 8 yılda 13,2 kat, fiyatlar ise 21,2 kat artmıştır. Bu ise gerçek asgari ücretin 8 yılda yüzde 38 gerilemesi demektir.

"Hazreti Ömer adaleti dağıtıyoruz" diyen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mükerrem Taşçıoğlu ise başka şeyler söylüyor. Zaten asgari ücretle geçinen işçinin sayısının çok düşük olduğunu söyleyen Taşçıoğlu, **"asgari ücretle geçinenlerin büyük bölümü kapıcılardır. Bunların çoğu da Sivas'lıdır. Ben de Sivaslıyım. Çalışma Bakanlığına beni boşuna getirmediler. Kapıcı ve tellakların çoğu da Sivaslıdır"** diyor. Taşçıoğlu asgari ücret konusunda boşuna gürültü çıkarıldığı iddiasındadır. Aynı Taşçıoğlu, daha önce de, asgari ücret saptama çalışmalarını **"koyun pazarlığı"** olarak nitelemişti. Bir avuç kişinin milyarlarla oynadığı bir ülkede, 700 bine yakın emekçiyi ailesi ile birlikte açlığa iten, yeni asgari ücrete mahkum eden Özal politikası işte bu sözlerle ifade ediliyordu.

Diğer yandan asgari ücret düşük tutularak, asgari ücretle geçinenler açlığa mahkum edilmesi yanında, ortalama ücretin ve toplu sözleşme görüşmelerindeki ücret artışlarının düşük tutulmasının da yolu açılıyor. 1978 yılında ortalama ücret asgari ücretin yaklaşık iki katı iken, son asgari ücretin saptandığı 1985 yılında bu oran, 41 bin lira asgari ücrete karşılık 52 bin lira ortalama ücret düzeyine kadar düşmüştür. İşverenler ve hükümet, asgari ücreti düşük tutarak, tüm işçi ve emekçileri daha düşük ücretlere mahkum ediyorlar.

Kuşkusuz asgari ücretin, Türk-İş'in ILO ölçüleri içinde öne sürdüğü ve işçilerin insanca bir yaşam sürdürebilmesine yetecek düzeyde saptanması beklenmiyordu. Asgari ücret tartışmaları, Özal hükümetinin, ülkeyi uluslararası tekeller ve yerli işbirlikçileri için **"ucuz işgücü cenneti"**, emekçiler için açlık ve sefalet yaşamına çevirdiğini bir kez daha gösterdi.

Yeni asgari ücreti sendikalar ve muhalefet partileri yoğun tepki göstererek karşıladılar. Bir grup işçi de İstanbul'da Büyük Postahane'den çektikleri telgraflarda, **"49 bin lira asgari ücretle geçinme olanağı yoktur. İşçi ve emekçilere insanca yaşama koşullarını sağlayamayacak böyle bir ücreti layık görenleri protesto ediyoruz"** dediler.

İşçilere, emekçilere kemer sıktırmaya yarayan, daha az ücret, daha fazla sömürü hedefleyen Özal politikası sürdükçe, emekçilerin gelirlerindeki düşüş ancak çetin mücadelelerle önlenebilecektir.

Selim YALÇIN (TKP)

GLOBAL SORUNLAR ÜZERİNE

Günümüzde gerek sosyalist ülkelerin, gerekse kapitalist ülkelerdeki bütün ilerlemeden yana olan güçlerin önüne yeni bir görev geldi: Global sorunların üstesinden gelmek.

Global sorunlar nelerdir? 1 nolu global sorun, nükleer savaş felaketinin önlenmesidir. İnsanlık öyle bir noktaya geldi ki bir bilgisayar hatası bile yalnızca sosyalist ya da kapitalist ülkelerin değil, bütün insanlığın yokolmasına yolaçabilir. Bir başka global sorun, Türkiye gibi ülkelerin geri kalmışlığıdır. 2000 yılına gelindiğinde, dünya nüfusunun 6,35 milyarı bulacağı, bunun yüzde 95'inin gelişmekte olan ülkelerde yaşayacağı hesaplanıyor. Eğer az gelişmişlik bugünkü hızıyla artarsa, 2000 yılında açlıktan ölenlerin sayısı, İkinci Dünya Savaşında ölenlerin sayısına eşitlenecek. Başka bir global sorun, doğanın yıkıma uğraması, insanlığın kendisine gerekli olan hammaddeleri sağlayamayacak duruma gelmesi tehlikesidir. Şu anda sanayi üretimi faaliyeti sonucu, her yıl atmosfere 145 milyon ton sülfürdioksid, 250 milyon ton toz ve 70 milyon metreküp gaz karışmakta. Yine her yıl 32 kilometre küp pis su, su kaynaklarına; 10 milyon ton petrol ve petrol artığı denizlere bulaşmakta. Görüldüğü gibi, global sorunlar, bütün insanlığı ilgilendiren, insan türünün geleceğinin ne olacağını belirleyen sorunlardır.

Bu sorunlar, nereden kaynaklanmaktadır? Bu sorunlar, insan-doğa-toplum ilişkisinden kaynaklanıyor. İnsanın üretim faaliyeti doğa ile alışverişe dayandığına göre, örneğin çevre sorunları kapitalist ülkelerde olduğu gibi, sosyalist ülkelerde de görülmektedir. İkincisi, bu sorunlar toplumsal ilişkilerin biçimi ile bağlıdır. Yani, kapitalizmin, azami kâr yasasının ve sömürü çarkının sonucudur. Sosyalizmde çıkarı savaşta olan bir tek katmanın bile bulunmadığı biliniyor. Nükleer savaş tehlikesinin kaynağı, emperyalizmdir. Sosyalist ülkeler, gelişmekte olan ülkelerle tam eşitlik ve karşılıklı yarar ilkesi temelinde ilişki kuruyorlar. Gelişmekte olan ülkelerin hızla geriye gitmelerinde, emperyalizmin sömürü ve talanı belirleyici bir rol oynuyor. Doğanın sorumsuzca tahribi de kapitalizmin azami kâr yasasından kaynaklanıyor. Bu ülkelerde çevre korunmasıyla ilgili olarak alınan önlemler, ya azami kâr yasasının işlemesini engellediği içindir, ya da kamuoyunun ve toplumsal hareketlerin baskısı sonucudur.

Global sorunların nasıl üstesinden gelinecek? Sosyalist ülkeler, önlerine global sorunların üstesinden gelinebilmesi için azami faaliyet gösterme hedefini koymuş bulunuyorlar. Ancak bu sorunların çözümünde yalnızca sosyalizmin alacağı önlemler yeterli olamaz. Örneğin kapitalist ülkelerin hükümetleri nükleer felaketin önlenmesi için önlem almazlarsa ya da önlem almaya zorlanmazlarsa, yalnız ve yalnızca sosyalist ülkelerin barış ve silahsızlanma girişimleriyle barış korunamaz. Örneğin, ormanların kurtarmak için Demokratik Alman Cumhuriyeti ne kadar önlem alırsa alsın, eğer Federal Almanya da bu alanda önlem almaz ve komşusu ile işbirliğine gitmezse, ormanların kurtarması mümkün olmayacaktır. Öte yandan çevrenin korunması, azgelişmişliğin aşılması, büyük parasal kaynakları gerektiriyor. Eğer dünya çapında silahlanma harcamaları azaltılırsa, bu sorunların aşılması için büyük bir potansiyel doğacaktır.

Global sorunların keskinleşmesi, antiemperyalist mücadelenin, toplumsal ilerleme için mücadelenin genişlemesinin çok önemli bir etmenidir. Günümüzde bütün kapitalist ülkelerde, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde demokratik yığın hareketlerinin bu hareketlerin kendi aralarındaki ve öteki ülkelerdeki hareketlerle işbirliğinin önemi daha da artmıştır. Ve bütün sol güçlerin önünde yalnızca sınıfsal çelişkilerin çözülmesi için değil, aynı zamanda sınıfsal bir nedene dayanmalarına rağmen bütün insanlığı ilgilendiren global sorunların üstesinden gelinmesi için mücadele görevi duruyor.

—ASGARİ ÜCRET TESPİT EDİLİYOR—

Emniyet Genel Müdürü'ne göre işkenceciler iyi niyetle çalışıyor!

Bedük işkenceyi teşvik ediyor

İşkenceye, diğer kötü, insanlıkdışı ya da onur kırıcı muamele ya da cezaya karşı BM sözleşmesi Haziran ayı sonunda yeterli imza desteğini sağlayarak yürürlüğe girdi. Anlaşma yalnızca bu kapsamdaki eylemlerin son bulmasını talep etmekle kalmıyor, işkencecilerin yargılanmasını, işkence iddialarının araştırılmasını ve işkence kurbanlarının kayıplarının karşılanmasını öngörüyor.

Tahmin edileceği gibi Evren-Özal iktidarı bu anlaşmanın altına imza koymadı. Türkiye'de işkence yoktu ki, işkenceyle mücadele söz konusu olsun! Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük daha bir kaç hafta önce yaptığı açıklamada "emniyet teşkilatında sistemli bir işkence uygulamasının kesinlikle olmadığını" söylüyor, "işkence insanlıkdışı bir olaydır" diyordu. Üstelik Bedük bu işkence iddialarını hiç anlamıyordu. Öyle ya, "bir defa polis insanın hak ve hürriyetleri için çalışan bir kişidir. Tutup da insan haklarını çiğneyecek şekilde davranışta bulunur mu?" İşkence olaylarının artık örtbas edilemez boyutlarda ortaya çıkmasıyla, göstermelik de olsa az sayıda polisin yargı önüne çıkarılması ve bunların kimilerinin mahkum edilmesi bile Bedük'ün gözünde onların suçlu olduğu anlamına gelmiyordu. Emniyet Genel Müdürü'ne göre işkenceci oldukları resmen tescil edilen bu polisler "sorgunun getirdiği hava içerisinde" anlık ve münferit kötü davranışta bulunmuşlardır, ama "onların iyi niyetle çalıştıklarına" da inanmak gerekir. Geçtiğimiz aylarda kamuoyunda geniş yankılar uyandıran işkenceci polisin itiraflarını kabul etmediklerini belirten Bedük'e göre "Bunlar Şili'de uygulanan metodları yazan 1970'lerdeki bir Amerikan gazetesinden alınmıştır". Sonuçta, bu kadar işkence duyurusunun yapılmasının nedenini ise Bedük "sırf polisi suçlamak için yapıyorlar, kasten yapıyorlar" diye açıklamaktadır ve bunun için de cezaevindeki sanıkların kendi vücutlarında işkence izleri yarattıklarını söylemektedir!

Hükümetin atadığı, işkencelerle, cezaevlerindeki durumla ilgili araştırma komisyonunun başkanının "Akdeniz insanlarının sıcakkanlılığı"na bağladığı işkencenin bu kez, polisin en tepedeki sorumlusu tarafından bu şekilde tanımlanması Türkiye'de insan haklarının, en başta da yaşama hakkının ne denli tehdit altında olduğunun çarpıcı bir göstergesidir. İnsan Hakları Derneği'nin açıklamalarına göre 12 Eylül sonrası gözaltına alınan 240 bin dolayında insanın büyük bir bölümünün işkenceden geçtiği mahkeme tutanaklarına geçmiştir. Aynı şekilde gözetim altında, hapiste, sorguda öldüğü saptanabilen 170 kişinin ölüm nedeni de işkencedir. Bedük'ün açıklamaları konusunda bir demeç veren İnsan Hakları Derneği Başkanı Avukat Nevzat Helvacı, Bedük'ün sözlerinin "gerçeği yansıtmadığını" söyledi ve "Genel Müdürün açıklamaları, işkenceyi özendirmek gibi onaylanması olanaksız sonuçlar doğurabilir" dedi.

Türkiye'de işkencenin sorgulamanın ayrılmaz bir parçası olarak sistemli bir biçimde yapıldığı, dahası rejimin siyasi muhaliflerini ortadan kaldırmanın yöntemi olarak işkenceye başvurulduğu, işkence aletlerinin devlete demirbaş kayıtlı olduğu ve sorgulamanın yapıldığı her yerde bir işkence odasının hazır bulunduğu, şimdilerde ise ıssız arazide işbaşı yapan seyyar işkence ekiplerinin belirdiği mahkemelere yapılan sayısız duyurulardan, günlük basında yer alan sayısız örneklerle artık herkesçe biliniyor.

Dünya kamuoyunda da insan hakları ihlali ve işkence suçlamalarına en fazla muhatap olan ülkelerden biri Türkiye. "Demokrasiye dönüş" maskesiyle uluslararası platformlarda içinde bulunduğu tecrit durumunda kurtulmaya çalışan rejim sürekli olarak karşısında insan hakları ve işkence sorununu buluyor.

İnsan hakları konusunda incelemeler yapmak üzere Türkiye'ye gelen Amerikan "Helsinki İzleme Komitesi" başkanı J.Laber ve komitenin danışmanı avukat L.Whitman, yaptıkları açıklamada işkenceye ilişkin olarak şunları söylediler: "Yaptığımız görüşmelerden, çok yakın zamanda, değişik kişilere, aynı yerde, aynı binada, aynı katta, aynı odada ve hatta aynı aletlerle işkence yapıldığı ortaya çıktı. Türk hükümetinin bunları 'istisnai vakalar' olarak değerlendirmesine rağmen, İstanbul gibi büyük kentlerde bile işkencenin pek de 'istisnai' olmayan bir biçimde devam ettiğini anladık."

İnsanlık suçu işkenceye karşı mücadele, diktatörlüğe karşı mücadelenin önde gelen görevlerindendir. Rejimin işkenceden elini yıkamasına fırsat verilmemeli, tüm işkence sorumluları, başta cunta şefleri olmak üzere yaptıklarının hesabını vermelidirler.

H.ŞERİF (TSİP)

"HÜKÜMETİN SİYASİLEŞMESİ"

TÜSİAD ve İSO'da örgütlü Türkiye'nin en büyük sanayici ve işadamları, toplumun bugünkü gündeminden hoşnut olmadıklarını dile getiriyorlar. Toplumun gündeminde olup da büyük tekelleri kuşkulandıran konular ise belli. Referandum, siyasi yasakların kaldırılması, erken seçim, sendikal haklar, kitlelerin yavaş yavaş politikaya yeniden ısınmaya başlamaları vb. gibi.

Toplumun gündemi bu olunca, hükümetin bunun dışında kalması, bu konularla ilgilenmemesi beklenebilir mi? Nitekim Özal, bütün bu konularda kendi tavrını koymakta, partisiyle birlikte strateji ve taktikler geliştirmekte, erken seçim hesapları yapmakta ve önümüzdeki seçimleri de kazanabilmek için bir takım "tedbirler" planlamaktadır. İşadamlarını rahatsız eden de budur. Özal'ın "seçim kazanma endişesiyle" kısmi bir kemerleri gevşetme politikası gütmesinden, bunun da 12 Eylül'le birlikte kotarılmış ve bugüne kadar, her hangi bir "seçim endişesi" olmaksızın kolayca yürütülmüş sömürü kalıplarını aşındırabileceğinden korkuyorlar.

İSO başkanı Gezgin, endişelerini şu çarpıcı sözlerle gayet güzel özetliyor: "Bürokrat-teknokrat ağırlıklı olarak işe başlayan Özal hükümeti, yönetime ilk geldiğinde tek kale maç oynayan futbol takımı gibi ekonomiye öncelik veriyordu. Sanki şimdi o hükümet gitti ve yerine siyasete ağırlık veren bir başkası geldi." *(Cumhuriyet,* 19 Haziran).

Hükümetin "siyasileşmesi" gibi bir olgudan söz etmek nasıl mümkün olabilir ki? Hükümet denilen şey, kelimenin gerçek anlamında zaten ülkedeki en siyasi özlü kurum değilse, başka kimdir ki? İşte Türkiye'deki tekelci sınıf egemenliği ve 12 Eylül gerçeği budur, ANAP denilen *şey* de budur. Kendi hükümetlerinin dahi siyasetle ilgilenmesine tahammül edemeyen, bundan endişe duyan tekelci sınıf egemenliğinin, halkın topyekün politikaya katılmasından, işçilerin, memurların, köylülerin, gençlerin, sendikaların, kadınların ve hatta politikacıların politika yapmalarından nasıl korku duyacağı, politikayı engellemek için neleri göze almayacağı burada açıkça anlaşılabilir. Rejimin karakterinin anlaşılmasında bu yaklaşım anahtar niteliğindedir.

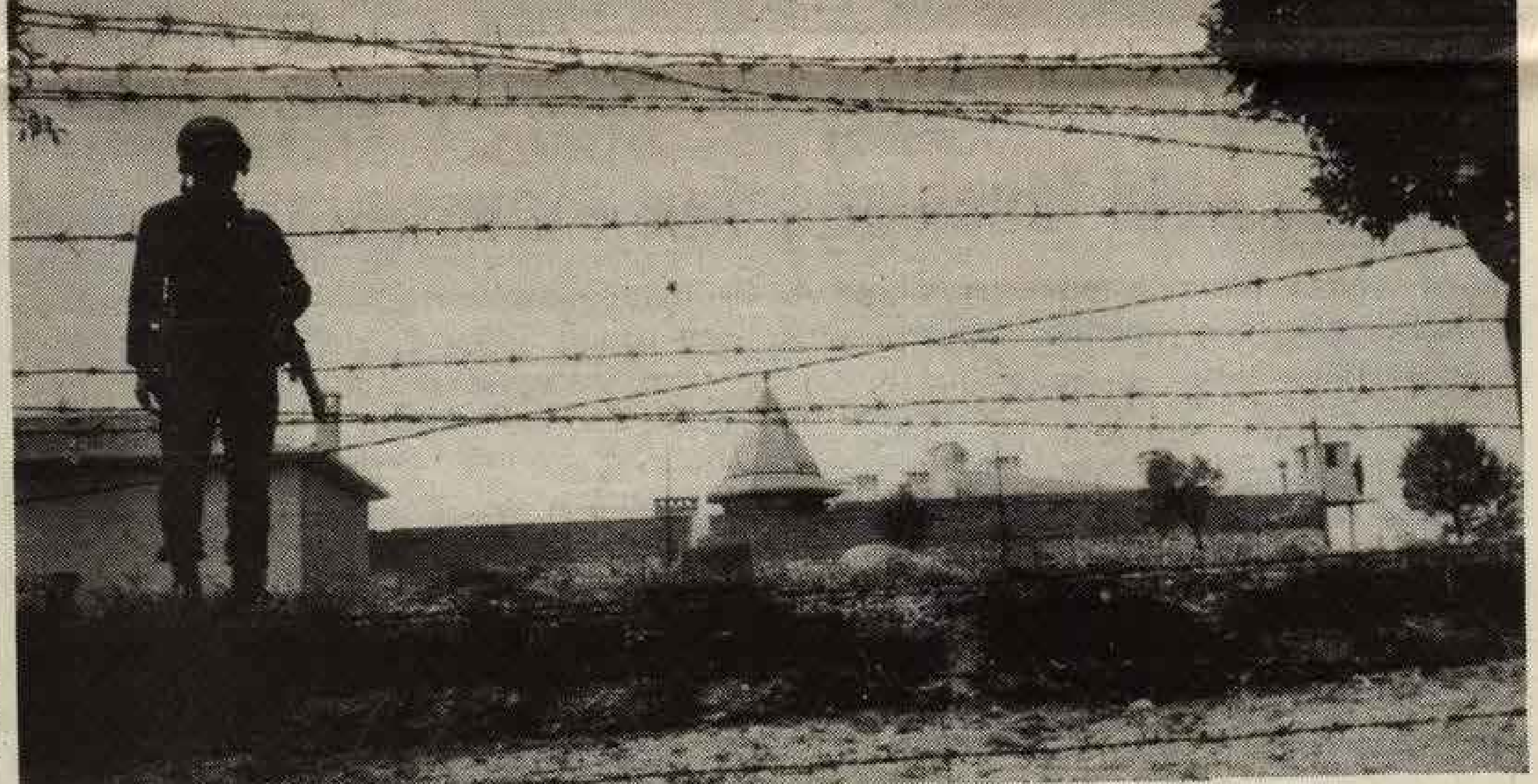
"Politikadan" ve Özal'ın bu "çamura" bulaşmasından(!) niye korkuyor işadamları? Bu sorunun cevabı da nettir. İşadamları politikadan değil, politikanın çeşitlenmesinden, 12 Eylül'den bu yana işlemiş ve böylece onlara büyük sömürü imkanları sağlamış "tek sesli siyasetin" bozulmasından korkmaktadırlar. Hükümetler, şimdiye kadar, sadece tekelci sömürü çarkının işleyiş sorunlarıyla uğraşırken, "politika" gereği işçi ücretleriyle, memur maaşlarıyla, taban fiyatlarıyla da ilgilenmeye başlarlarsa, "halkın oyuna" mahkum kalıp başka işlere bulaşır, yani hep tekellere vermekle yükümlü oldukları ekonomik kaynakların belli bir kesimini, geçici bir süre için bile olsa başka yerlere aktarırlarsa... En iyisi, devam etmekte olduğu gibi, politikanın rafta kalması, gündemin hep banka kredileri, ihracaat kolaylıkları, sanayi teşvikleri, tekelci kâr oranları gibi konularla sınırlı kalması değil mi? Madem hükümetler politika yapacaklardı, ordu politikayı niçin üstlenmişti?

Gündeme politikanın girmesinde, tek sesli politik ortamın giderek çeşitlenmesinde Özal'ın hiç "kusuru" yoktur! Süregelen sessizliği, emekçi yığınların politik haretketlenmesi bozuyor. Grevler gündeme işçi sınıfı tarafından sokuluyor. Demokrasi sorunları, demokrasi güçlerinin çabaları sonucu tartışılıyor. YÖK'ü gençlerin kararlı eylemleri dolayısıyla tartışıyoruz. Bu süreç Özal hükümetine, 12 Eylülcü güçlere rağmen böyle gelişiyor.

Bütün bunlar gösteriyor ki, halk yığınlarına, örgütlü emekçi sınıf güçlerine, aydınlara politika yapma imkan ve fırsatı rejim tarafından tanınmayacaktır. Hükümetin politikleştiğinden yakınan bir burjuvazinin yığınların politika yapacağı ortama, yani demokrasiye karşı tutumu bellidir.

Politikleşmek, polika yapmak ve politika yapabilmenin araçlarını ve imkanlarını yaratmak, doğrudan politika yapmaya niyetli olanlara düşmektedir. Türkiye'de bütün sorun, rejime karşı politika yapmak, politikayı yığınlara yaymak, Türkiye'nin siyasal gündemini çeşitlendirmek, zenginleştirmek noktasında düğümleniyor. Politikadan. vebadan korkar gibi korkan "ekonomik çıkarları" geriletmenin, politika yapmaktan başka yolu kalmamıştır.

Cezaevlerinde baskılar sürüyor

Iddialara göre Türkiye'de 'demokratikleşme' ilerliyor. Baskılar azalıyor, insan haklarına saygı artıyor. Özal hükümeti özellikle de uluslararası kamuoyuna karşı gelişmeyi böyle göstermek istiyor. Buna karşı ve bunu yalanlayan birçok örnek verilebilir, ama sadece cezaevleri örneği yeterli olacaktır.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı cezaevlerindeki yoğun baskı ve işkencede görünürde bir azalma vardır. Artık cezaevlerinde öldürülenlerin adları sık sık kamuoyuna yansımamaktadır. Bunun yerini daha yavaş, sistemli bir ezme, yıldırma ve yavaş yavaş yoketme politikası almıştır. Önceden hızla ölüme sürüklenmeye çalışılan tutuklu ve hükümlüler, şimdi yavaş yavaş aynı amaca doğru götürülmek istenmektedir.

Tüm cezaevlerinde, özellikle de ilerici politik hükümlüler için yapılmış özel tip cezaevlerinde beslenme koşulları çok yetersizdir. Genellikle tek çeşit yemek verilmekte ve o da zorlukla yenebilmektedir. Adalet Bakanlığı bir mahkumun günlük yiyecek bedeli olarak 150 TL civarında bir harcama ayırmıştır. Bu komik rakamla doğru dürüst birşeyin yenemeyeceği açıktır. Buna ek olarak başka uygulamalar da vardır: Içme suyunun mikroplu olması, suların mazotlu akması, mutfak bacasından çıkan dumanların havalandırma yerlerine verilmesi bunlardan birkaç örnektir. Tutuklu ve hükümlü aileleri birkaç defa bu durumu kamuoyuna yansıtmışlar. ancak önlem alınmamıştır. Cezaevlerinde sağlıklı insan kalmamış gibidir. Verem de aralarında olmak üzere bir çok hastalık yaygın durumdadır. Cezaevi sağlık personeli ve gerekli ilaçların temini zaten yok denebilecek durumdadır.

Cezaevlerinde ilerici mahkumlara karşı uygulanan bilinen baskılar sürmektedir: Tek tip elbise giymeye zorlama, marş söylemeye zorlama, mektup, ziyaretçi ve havalandırma yasağı ve dayak sürmektedir.

Bir diğer baskı konusu da mahkemeye götürülürken veya başka bir cezaevine sevk edilirken yapılan insanlık dışı muameledir. Basında bu konuda çıkan açıklamalar tüyler ürperticidir. Küçük bir cezaevi arabasının içine çok kişi birbirlerine ikişer ikişer kelepçelenerek doldurulmaktadır. Sonra tüm bu kişiler sevk zinciri denilen kalın bir zincirle birbirlerine bağlanmaktadır. Bu örneği sık sık yaşamış olan bir mahkum durumu, **"Kunta Kinte örneğinde olduğu gibi kölelerin bağlanıp sevkedilmesine"** benzetmektedir. Sevk zinciriyle bağlı insanlar kendi başlarına bir hareket yapamazlar, hep birlikte aynı hareketi yapıyor olmak gerekir. Uzun yolculuklarda en doğal ihtiyaçların bile giderilebilmesi mümkün değildir. Bu uygulamaya gerekçe olarak güvenlik gösterilmektedir. Olayın güvenlikle hiçbir ilişkisi yoktur. Maksat kaçmayı önlemekse bunun için sevk zincirinden başka birçok yöntem vardır. Amaç tutuklu ve hükümlüleri her fırsatta olduğu gibi mahkemeye gidişlerinde ve başka cezaevlerine nakledilişlerinde aşağılamaktır. Ayrıca bir kaza durumunda arabanın içindekilerin hiçbir kurtuluş şansları yoktur ve zaman zaman da ciddi yaralanmalar olabilmektedir.

Çeşitli cezaevlerinin yöneticileri kendilerinin de bu durumdan rahatsız olduklarını, ancak konunun tümüyle jandarmayla ilgili olduğunu ve kendilerine bağlı olmadığını açıklamışlardır. Sevk zinciri jandarmanın kendi uygulamasıdır ve emirin nereden geldiğini de uzun boylu düşünmeye gerek yoktur.

Insan Hakları Derneği, cezaevlerindeki baskıları ve insanlık onuruna yakışmayan uygulamaları içeren bir açıklama yapmıştır. Uluslararası Af Örgütü, ülkedeki politik tutuklu ve hükümlüler için geniş kapsamlı bir af çıkartılması için başvuruda bulunmuştur. Evren-Özal rejimi bir yandan 'demokrasiye' doğru gidildiğini iddia ederken, bu başvuruları da sürekli olarak geçiştirmektedir. Ülke içinde ve ülke dışındaki kamuoyunun baskısı arttığında göstermelik bazı önlemler alınmakta sonra ise eski uygulama devam etmektedir.

Nevzat Çelik'e yapılan uygulama bu durumun bir göstergesidir. Şiir kitabı ödül kazanan Nevzat Çelik'e, 'yönetimin istediği gibi şiir yazmadığından dolayı' mektup yasağı konmuştur. Nevzat Çelik bunu protesto için açlık grevine gitmiştir. Cezaevi yönetimi baskıları sonucu Çelik'in taleplerini kabul etmiştir. Ancak sonradan açıklandığına göre mektupları yine verilmemeye başlanmıştır.

Cezaevlerindeki terörün sona ermesi, açıltır ki, bu rejimin devrilmesine doğrudan bağlıdır.

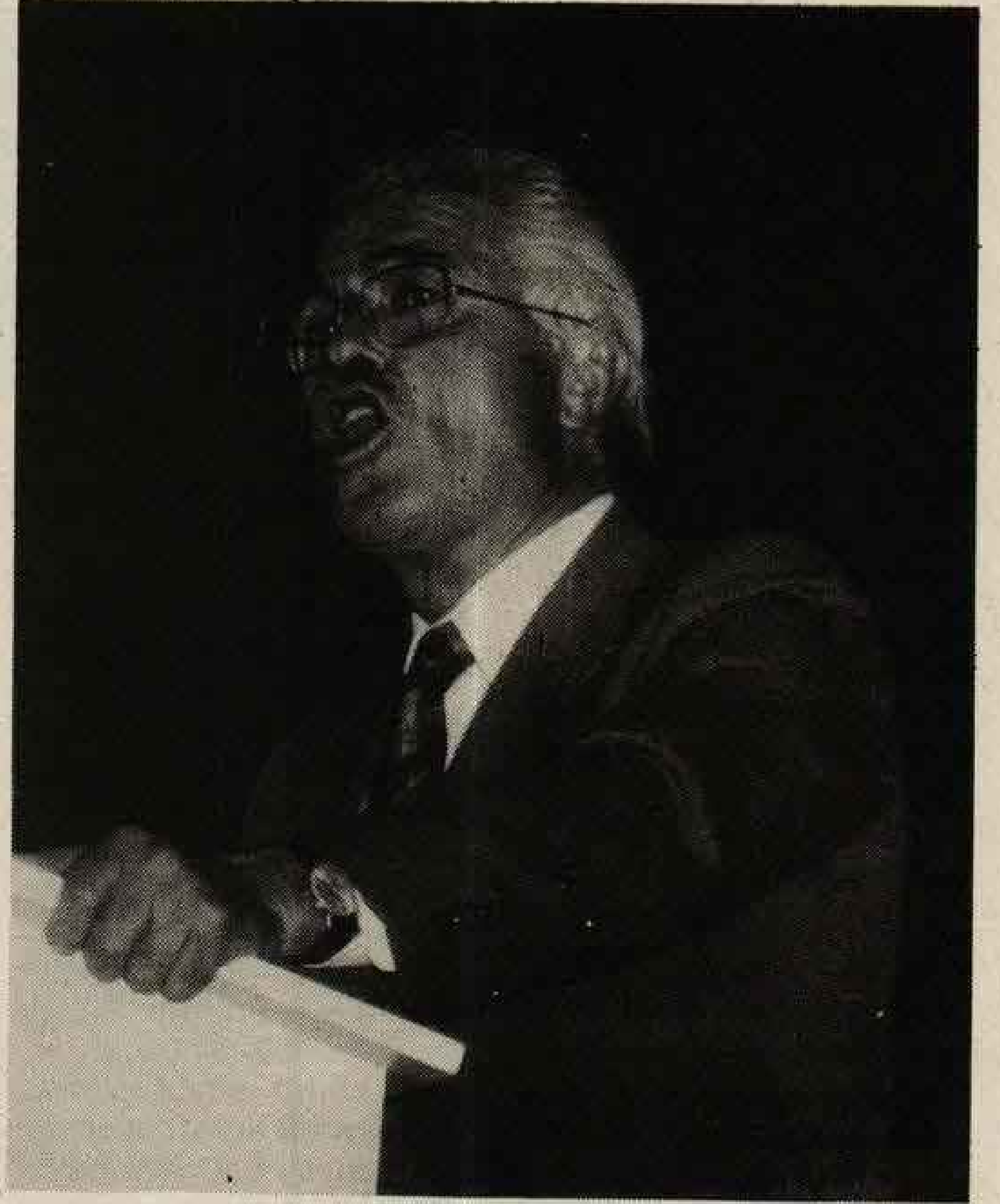
DİSK'e özgürlük sesi
DİSK üzerindeki yasağı kıracak

F.Almanya İşçi Sendikaları Birliği DGB'nin 18 Haziran'da Köln'de düzenlediği "Türkiye'de Sendikal Özgürlükler ve DİSK'le Dayanışma" toplantısına 7 bine yakın ilerici, yurtsever insan katıldı.

Oldukça coşkulu geçen bu toplantıya, DGB Merkez Yürütme Kurulu üyesi bayan Linse Burisis, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Politik sekreterlerinden Fritz Rath konuk konuşmacı olarak katılırken, DGB ve aynı zamanda Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Genel Başkanı Ernst Breit ve çok sayıda işçi kuruluşu ve demokratik örgüt, birer mesaj göndererek, DİSK'le dayanışma içinde olduklarını gösterdiler.

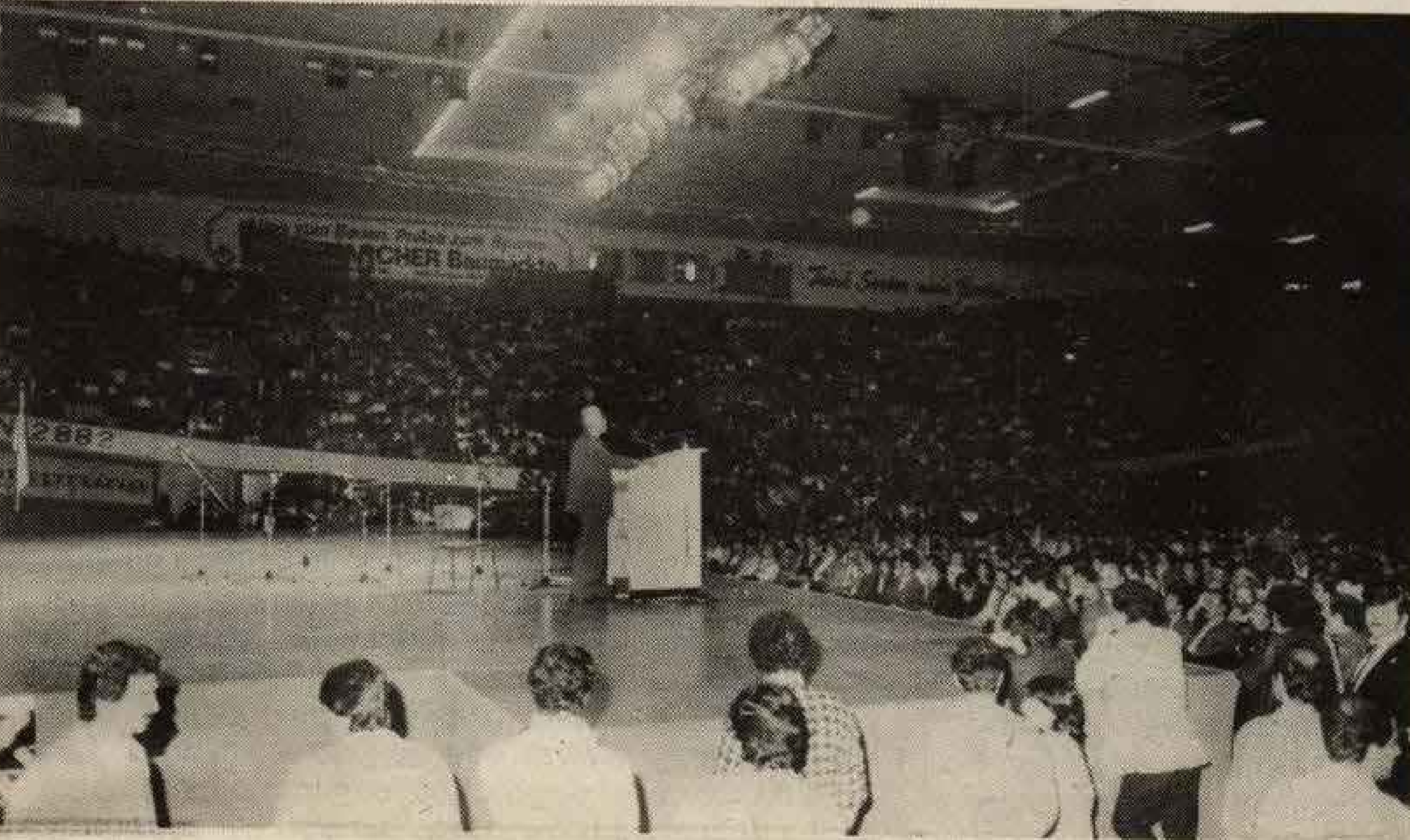
DİSK'in yurtdışında bulunan yöneticilerinin önemli bir bölümünün hazır bulunduğu bu toplantıda bir konuşma yapan DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, 12 Eylül yönetiminin işçi, sendika ve demokrasi düşmanlığın ıanlatırken şunları söyledi: "12 Eylül 1980'le birlikte demokrasinin bir ögesi olarak çağdaş sendikal işlevini yerine getirmeye çalışan DİSK, haksız olarak safdışı edilmek istenmiştir... Türkiye, yakın tarihimizin en derin bunalımını yaşamaktadır. Sendikal hak ve özgürlükleri iyice kısıtlanan işçiler, kötü çalışma ve yaşam koşullarına terk edilmiştir. Türkiye ikili anlaşmalarla özellikle nükleer savaşın ilk hedefi durumuna sokulmuştur... Kitlelerin politikadan uzaklaştırılması çabası, 1980 sonrasında dipçik ve panzerle sağlanmaya çalışılmıştır."

Konuşması sık sık "DİSK'e Özgürlük", "Faşizme Karşı Omuzomuza" sloganlarıyla kesilen Abdullah Baştürk demokrasiye geçildiği yolundaki sözlerin tam bir aldatmaca olduğunu, Türkiye'de demokrasinin varolmadığını ifade ederek, şöyle devam etti: "Demokrasinin temelini oluşturan hak ve özgürlükler bir bütündür. Temel hak ve özgürlükler olmasa, sendikal hakların kulllanımı söz konusu olamaz." Daha sonra Abdullah Baştürk demokrasinin elde edilmesinin, tüm demokrasi güçlerinin kararlı savaşımıyla olanaklı olabileceğini vurguladı. Türkiye'de sendikal birliğin demokratik kitle ve sınıf sendikacılığı temelinde ve göreli olarak sağlanabileceğini belirtti.

Köln'de yapılan bu toplantı, bir kez daha gösterdi ki, DİSK uluslararası güçlü bir desteğe sahiptir. DİSK'i DİSK yapan ilkeler, yüzbinlerce işçi, emekçi tarafından savunuluyor. Bugün Türkiye ve T.Kürdistanı'nda yüzbinlerce işçi sendikal birliğin bu ilkeler temelinde gelişip güçlenmesi için aktif olarak mücadele veriyor.

DİSK'in mücadele geleneğini yok etmeye, DİSK etrafında oluşan güçlü dayanışmaya rağmen DİSK'i kapatmaya, Evren-Özal diktatörlüğünün gücü yetmeyecek. DİSK'e özgürlük sesleri, DİSK üzerindeki yasağı eninde sonunda kıracaktır.

Bern mahkemesinin kararı:
Saltık'a katil demek hakaret değil

Evet. başlıkta da görüldüğü gibi 12 Eylül kanlı rejiminin önde gelen generallerinden ve şimdiki İsviçre Büyükelçisi general eskisi Haydar Saltık'a katil demek hakaret sayılmıyor...

Haydar Saltık, MGK Genel Sekreterliği görevi sonrası, 1985 yılında İsviçre'ye Türkiye Büyükelçisi olarak atandı. Saltık'ın İsviçre'ye atanması üzerine, İsviçre'deki ilerici kamuoyu, Türkiye ve Kürdistanlı devrimci, demokrat, yurtsever güçlerle birlikte anti-Saltık komite oluşturdular. Saltık'ın istenmeyen adam ilan edilmesi için imza kampanyası açtılar ve 7 bini aşkın imza topladılar. Aynı komite, 12 Eylül'ün 5. yılını ve Saltık'ı protesto etmek için geçtiğimiz yılın 11 Eylül'ünde Türkiye'nin Bern Büyükelçiliğinin önünde bir protesto gösterisi düzenledi. Yürüyüş boyunca, Türkiye'deki diktatörlük rejimini yeren flamaların yanısıra, "Katil Saltık" imzalı pankartlar da yer alıyordu.

İsviçre polisi, bu pankartın Saltık'a hakaret olduğunu söyleyerek, yürüyüş sorumlusuna 85 İsviçre frangı ceza verdi. Yürüyüşü düzenleyen ilerici güçler, cezanın haksız olduğunu söyleyerek mahkemeye başvurdular. Mahkeme, para cezasını iptal kararı verdi. Bunun üzerine, İsviçre polisi ve savcılık bir üst mahkemeye başvurdular. Bu dava Bern Kantonu İdari Mahkemesi'nin kararına kaldı.

Bern Kantonu anti-Saltık komite, mahkemeye sunduğu 61 sayfalık dosyaile Saltık'ın, MGK Genel Sekreteri ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı sırasında çok sayıda insanın işkence, kötü muamele ve idam sonucu yaşamlarını yitirdiğini belgeledi.

Bern İdari Mahkemesi, 26 Mart 1987 günü verdiği kararda: "Katil Saltık ifadesinde hakaret ifadesi bulunmamaktadır. Katil Saltık ifadesi duruşma sırasında savunma tarafından ortaya konan belgelerle tekrar tekrar kanıtlanan bir gerçektir" diyordu..

İsviçre'deki yayın organlarının birçoğu, mahkemenin verdiği kararı yayınladılar.

Öte yandan İsviçre basınında çıkan yazılarda, Saltık'ın İsviçre'ye gelmesinden sonra, MHP'li faşistlerle, islamcı akımları aynı çatı altında toparlamak için yoğun çaba içine girdiği; ve yaptığı bir konuşmada "biz, yalnız islamcı değiliz. Aynı zamanda Türküz.. Bundan sonra bizim derneğimiz Türk-İslam diye adlandırılmalı" diyerek, bu çabalarını gösterdi.

12 Eylül'ün eli kanlı generallerinden birisi olan Saltık, bu katil damgasını ömürbillah sırtında taşıyacak.. Ortakları olanlar da...

"Katil Saltık İsviçre'den defol!"

Avrupa Parlamentosu bir karış toprak ve NATO

Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu'nun 18 Haziran tarihli oturumu Türkiye ile ilgili bir karar tasarısını kabul etti. Alınan kararda Ermeni soykırımından söz ediliyor ve Kürt halkının varlığının resmen tanınmasının isteniyor olması nedeniyle kızılca kıyamet koptu. "Dış güçler", "Bizi anlamayanlar", "Oyuna gelen Batı Avrupa" edebiyatlarının tozu dumanı arasında Evrenler, Özallar çıktılar konuştular.

"Şuna, buna verecek bir karış toprağımız yok" diyen Evren, karara tepkisini, "Karar alırlar iki ay sonra unuturlar. 1981'de de böyle yapmışlardı. Onların kafasına vura vura sizlere aynı hizadayız diyeceğiz." biçiminde belirtti. Özal da "Hızla artan nüfusumuzla bir süre sonra Avrupa'nın en güçlü ülkelerinden birisi olacağız. O zaman bu tür tasarıları gündeme getiremezler, getirtmeyeceğiz" türünden sözler etti. Dikkatler Avrupa Parlamentosu kararından çekilerek, "yeni haçlı seferi"ne karşı, "milletin bütünlüğü"ne, sonuç olarak tek mesaja çekildi: Bölünmeyelim!

Daha bir kaç ay önce, Avrupa Topluluğu'na tam üyelik başvurusunu Batı Avrupa kamuoyunun Türkiye'de demokrasiye geçilmiş olduğunu tescil etmesi olarak göstermeye çalışanlar, bu yönde olmadık dilleri dökenler "bu işi yalnız biz becerebildik" edasıyla ortalığa çıkanlar, şimdi gerçeklerle yüz yüze gelince tam bir ciddiyetsizlik örneği veriyorlar. Evren ve Özal'ın dış güçler edebiyatı ile gizlemeye çalıştığı Avrupa Parlamentosu ise, Avrupa Topluluğu'na katılma niyetini büyük gürültülerle dile getiren Türkiye açısından, ciddiye alınması gereken bir kurum durumunda. Avrupa Parlamentosu parlamenterleri, ülkelerinden seçilerek geliyor ve içlerinde komünistler de dahil her görüşten parlamenter bulunuyor.

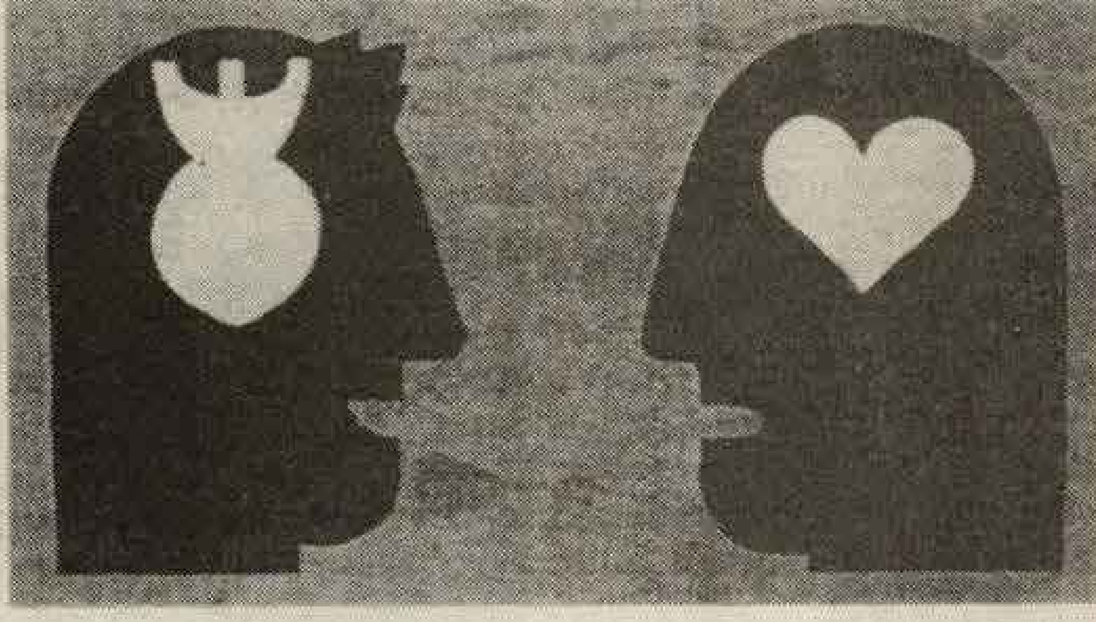
Alman işbirlikçisi İttihat ve Terakki şeflerinin emriyle, 1915'te Osmanlı devleti sınırları içinde yaşayan 1 milyonu aşkın Ermeni barbarca öldürülmüş, yüz binlerce Ermeni doğup büyüdüğü topraklarından sürülmüş, dünyanın dört bir yanına göçetmek zorunda bırakılmıştı. Ermeni soykırımı ile ilgili karara karşı çıkan Evrenler, Özallar; şimdi, Enverlerin, Talatların yazdığı bu kara sayfayı gizlemeye çalışıyorlar. Üstelik bu "Türkiye'nin saygınlığı" adına yapılıyor. Ama bununla "Türkiye'nin saygınlığı"nı koruduklarını iddia edenler, ülkeyi ABD emperyalizminin planlarına atlama tahtası olarak sunuyorlar, ülkeyi "ucuz işgücü cenneti" olarak emperyalist odaklara peşkeş çekiyorlar. Kürt halkının varlığının inkarını anayasa maddesi haline getiriyor, işkenceyi, devlet terörünü kurumlaştırıyorlar. Ancak sorun gösterilmek istendiği gibi yalnızca Ermeni soykırımı sorunu da değildir. Avrupa Parlamentosu aldığı kararla, Türkiye'de demokrasiye geçilmemiş olduğunu, insan hakları ihlallerinin sürdüğünü ve Kürt halkının varlığının inkâr edildiğinin altını çizerek vurgulamış; Kıbrıs ve Ege sorunlarında Türk hükümetinin izlediği tutumun Türkiye'nin AT üyeliğinin incelenmesinin önünde engel teşkil ettiği belirtilmiştir.

Yine de, Evren, "toprak istendiği" iddiasındadır ve "bir karış bile toprak vermem" diye tutturmuştur. Evren, bu nedenle "NATO üyeliğinin gözden geçirilebileceğini" söylüyor. Kuşkusuz Evren'in sözleri NATO yetkililerince ciddiye alınmadı, dudaklarında yalnızca bir gülümseme bıraktı. Ardından hemen Özal gerekli açıklamayı yaptı. Özal, "Türkiye'nin NATO'dan çıkması sözkonusu değildir. Bunlar dışa dönük hitaplardır. Ben de yabancılara ara sıra böyle şeyler söylüyorum." dedi. Açık ki Evren'in sözleri NATO ile ilişkilerden çok, Avrupa Parlamentosu'nun kararının özünü gizlemeye, dikkatleri başka noktalara çekmeyi hedeflemektedir.

NATO üyeliğinin Türkiye'ye nelere malolduğunu, sol, yurtsever güçler yıllardan beri ortaya koydular. NATO üyeliğinin gözden geçirilmesini, NATO'dan ayrılınmasını savunanlar yıllardır baskı altında tutuldular. Şimdi, Sovyetler Birliği sınırındaki NATO tatbikatı bütün hızıyla sürerken yapılan bu açıklamalar hiç de inandırıcı olmuyor. Üstelik tüm bunlar Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkerin üyesi bulunduğu Varşova Anlaşması örgütünün savunmadan başka bir amacının bulunmadığının açıklandığı, NATO'nun saldırgan doktrininden vaçgeçmesi istendiği günlere rastlıyor. Evren'in sözleri, ancak NATO tatbikatının "etrafa sempati yayan askerlerin turistik gezisi" olarak iddia edilmesi kadar ciddidir.

Avrupa Parlamentosu kararı, bir karış toprak, Türkiye'nin saygınlığı, NATO ilişkileri... tartışmaları arasında gerçekler bilinçlice gizlenilmeye çalışıldı. Avrupa Parlamentosu kararı bir kez daha gösterdi ki, demokrasiye geçişin yolu barış ve demokrasi güçlerinin çabalarına, yığınların gücüne bağlıdır. Gerçek sorunlar da ancak bu yolla tartışılacak, bu yolla çözülecektir.

NATO: "Çifte sıfır"a zoraki evet!

NATO ülkeleri Dışişleri Bakanlarının Haziran ayı içerisinde Reykjavik'te yapılan toplantısında, Sovyetler Birliği'nin Avrupa'daki tüm orta ve daha kısa menzilli füzelerin kaldırılması önerisi prensip olarak kabul edildi. Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği Avrupa'daki tüm orta menzilli (1000-5000 km. menzilli) ABD ve Sovyet füzelerinin önümüzdeki beş yıl içerisinde imha edilmesini ve orta menzilli füzelerle ilgili böyle bir anlaşmanın yıl sonuna kadar sonuçlandırılmasını önermişti. Yine Sovyetler Birliği Avrupa'daki orta menzilli füzeler konusunda somut adımların atılmasını sağlamak üzere yukarıda sözünü ettiğimiz öneriyi daha da genişleterek, bu konuda bir anlaşmaya varılması halinde 500-1000 km. menzilli operatif-taktik füzelerin de Çekoslovak'ya ve Demokratik Alman Cumhuriyeti topraklarından çekileceğini açıklamıştı. Orta ve daha kısa kapsayan bu "çifte sıfır" çözüm önerisi tüm dünyada ve özellikle Avrupa'da geniş yankı uyandırdı ve Sovyetler Birliği'nin ısrarlı ve yapıcı önerilerle sürdürdüğü barış politikası yediden yetmişe herkesin, çeşitli toplum kesimlerinin yoğun desteği ile karşılandı. Öyle ki, Sovyetler'in nükleer silahsızlanma önerilerine ve bu önerilerin Avrupa'daki orta menzilli füzelerin tümden sökülmesinde olduğu gibi çarpıcı ve hayati biçimde somutlanışı karşısında, ABD yönetimi ve NATO'lu müttefikleri dahi açıktan muhalefet edemez hale geldiler. İşte bu koşullarda NATO ülkelerinin Reykjavik kararı nükleer silahsızlanma doğrultusunda Sovyetler Birliği'nin barış politikasını dayatmasıyla atılan olumlu bir adımdır, Avrupa topraklarında nükleer silahsızlanmanın gerçekleşebileceği umudu güçlenmiştir. NATO böyle bir adımı istemeyerek de olsa atmak zorunda kalmıştır, ki şimdilik prensip olarak benimsenmiş, bir başka deyişle henüz soyut planda bulunan bu kararın somutlanması süreci, Avrupa'da gerçekleşmesi mümkün en kapsamlı nükleer silahsızlanma sürecini oluşturacaktır.

Ne ki, NATO ülkelerinin Reykjavik toplantısında "çifte sıfır" çözümünün benimsenmesi yönündeki kararı bu ittifakın genel olarak silahsızlanma, hele nükleer silahsızlanma görüşmelerini bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da yokuşa sürmek üzere elinden geleni yapmaktan geri duracağı anlamına gelmiyor. Nitekim bir yandan öteden beri dört elle sarıldıkları sözde Varşova Paktı'nın konvansiyonel üstünlüğü safsatasına ittifak üyelerini konvansiyonel harcamaları daha arttırmaya çağırarak hız verir ve buna dayandırdıkları "nükleer caydırma" propagandasını alabildiğine sürdürürken, diğer yandan prensip olarak kabul ettikleri "çifte sıfır" çözümünün somuta dökülmemesi için de her engeli oluşturmakta zaman geçirmiyorlar. Bu durumun son örnekleri arasında orta menzilli füzelerin sökülmesi çerçevesinde Avrupa topraklarında sökülmesi gerekecek Pershing-2'leri daha kısa menzilli füzelere dönüştürerek —ki bunların istendiği takdirde 48 saat içerisinde eski hallerine döndürülmesinin mümkün olduğu kaydedilmektedir— bunları Avrupa topraklarında muhafaza etme girişimleri; F.Almanya toprakları üzerinde bulunan 72 adet Pershing-1A füzesini "nükleer başlığı ABD'nin ama gövdesi F.Alman" diyerek alelacele olası bir anlaşma kapsamı dışında tutma gayretleri sayılabilir. Böylelikle B.Britanya ve Fransa gibi F.Almanya da kendi "bağımsız" nükleer gücünü hesap dışı tutulmasını gündeme getirmektedir.

Görüldüğü gibi Varşova Paktı ülkelerinin Atlantik'ten Urallar'a konvansiyonel silah ve birliklerin azaltılması önerilerini kulak ardı etmeye çalışarak konvansiyonel her imkanı daha da geliştirmeyi hedefleyen NATO emperyalistleri, diğer yandan da sözde konvansiyonel dengesizliği bahane ederek, bu "dengesizliği" nükleer silahlanmayla gidermekten söz edip nükleer silahlanmayı "haklı" göstermeye çalışıyorlar. Dünya kamuoyunun baskısıyla Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin kararlı ve sonuç almaya yönelik silahsızlanma önerileri karşısında da konvansiyonel silahlanma alanında kışkırtıcı yeni adımları gündeme getiriyorlar. Kısaca nükleer ve konvansiyonel silahlanmayı alabildiğine tırmandırmakta hiçbir fırsatı kaçırmıyorlar.

İnsanlığın sürekli bir nükleer savaş tehdidi altında tutularak ve silah tekellerinin çıkarı pahasına en temel ihtiyaçlarını ve daha iyi yaşama koşullarından yoksun bıraklıdığı koşullarda Avrupa'nın nükleer silahlardan arındırılması yolunda NATO ülkelerinin atmaya zorlandığı adım kuşkusuz önemli bir adımdır ancak gerçek bir kazanıma dönüştürülmesi dünya barış güçlerinin daha da yoğun çabasını gerektirmektedir.

Basra Körfezinde tehlikeli gelişmeler

Basra Körfezi'ndeki gerginlik ve çatışmalar 1981 yılından bu yana sürüyor. 1981 yılında mayıs ayında Panama bandıralı bir tankerin batırılması ile başlayan çatışmalar bugüne kadar artarak sürüyor. O yıldan bu yana Irak ve Iran askeri birlikleri körfezdeki tankerlere, öteki gemilere saldırılarını sürdürüyorlar. 1981-83 yılları arasında saldırıya uğrayan gemi sayısı 45 iken, bu sayı giderek arttı ve yalnızca 1986 yılında 105'e çıktı. Çeşitli ülkelerin gemilerinin yanısıra Amerikan ve Sovyet gemileri de saldırıya uğradı. Geçtiğimiz ay Irak savaş uçakları bir Amerikan gemisine saldırdılar. Füze saldırısı sonucu 37 Amerikalı öldü.

Birbirleriyle 7 yıldır anlamsız bir savaş sürdürmekte olan Iran ve Irak'ın Körfezdeki tutumlarından birçok ülke zarar görüyor. Bu ülkelerin çoğunluğu bölgedeki sorunun barışçı yollarla çözülmesini isterken, bu yönde çaba harcarken, ABD bu durumdan elinden geldiğince yararlanmaya çalışıyor. Bölgeyi denetimi altına almak için, buradaki askeri varlığını artırmak için, Körfez'deki gemi taşımacılığının güvenliğini sağlama maskesi arkasına gizlenmeye çalışıyor.

Bölgede incelemelerde bulunan ABD li senatörler J.Glenn ve J.Warner Körfez'de gemiciliğin serbestçe yapılabilmesi ile yakından ilgilendiklerini, bunun için burada Amerikan askeri güçlerini artıracaklarını açıkladılar. Saldırı olayından sonra, Reagan yönetimi "ek önlemler" alınması kararı alarak bölgeye yeni füzeler yollamaya başladı. Uçak gemisi Saratoga'nın öncülüğündeki filoda güdümlü füzelerle donatılmış Flatley ve Virginia fırkateynleri ile yine güdümlü füzelerle donatılmış Kidd ve Preble destroyerleri bulunuyor.

ABD Körfez'de seyir özgürlüğünü sağlamak üzere "jandarmalık" yapma kararında ısrar ediyor. ABD Kongresinde tepki görmesine karşın, Körfez'de seyreden Kuveyt gemilerine ABD gemilerinin eşlik etmesi kararı alındı. New York Times gazetesi, Reagan yönetiminin Körfez'deki deniz taşımacılığını koruma planı kapsamında Awacslar kullanacağını belirtti. Gazete, yönetim yetkililerine dayandırdığı haberinde, Awacsların temmuz ayında Amerikan savaş gemileri Kuveyt tankerlerine eşlik etmeye başlamadan önce Körfez'in her köşesini kontrol altına alacağını bildirdi.

Diğer yandan, ABD Basra Körfezi'nde petrol taşıyan gemileri "korumak amacıyla" bulundurduğunu iddia ettiği Amerikan savaş gemilerinin gerek yöredeki Arap ülkelerince gerekse Batılı müttefiklerince desteklenmesini istiyor. ABD Savunma Bakanı Weinberger, NATO'lu müttefiklerinden istenen katkıları Brüksel toplantısında şu noktalarda topladı. Körfezde ek deniz gücü sağlamak, hava desteği almada işbirliği yapmak ve bu amaçla mevcut altyapıları kullanmak. Ancak NATO ülkeleri, Körfez'in NATO bölgesinin dışında olduğunu belirterek ABD'nin bu yöndeki girişimlerine onay vermiyorlar. Venedik'deki son 7'ler zirvesinden çıkan sonuç da bu yönde oldu. Körfez Konseyi ülkelerde yaptıkları toplantıda, bölgenin çatışma alanı olmaktan çıkarılması gerektiğini savundular.

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakan Yardımcılarından M.Vorantsov ise ABD'nin Basra Körfezi'ndeki varlığını artırma planlarına rağmen, Sovyetlerin Körfeze yeni savaş gemileri göndermeye niyetli olmadığını belirtti ve Sovyetler Birliği'nin Basra Körfezi ve Hint Okyanusunda seyir özgürlüğünün güvenceye alınması konusunda Iran, Irak, Hindistan ve ilgili diğer ülkelerle temaslarda bulunduğunu ancak ABD'ye yaptıkları bu konuda görüşme önerisine yanıt alamadıklarını belirtti.

Ancak, eski Beyaz Saray danışmanlarından Z.Brzezinski'nin sözleri ABD'nin bölgeyle ilgili stratejik amaçları için çarpıcı bir örnek oluşturuyor. Körfez'in ABD çıkarları için canalıcı stratejik önemde olduğunu belirten Brzezinski, "ABD Körfez'de Batının çıkarlarını korumak için elinden geleni yapmalıdır. Aslında en idial çözüm Körfez'in bekçiliği görevini ABD ile birlikte NATO ülkelerinin üslenmesi ve bunların Japonya tarafından finanse edilmesidir. Değilse, Batı Avrupa'daki 350 bin ABD askerinin 100 bini Körfez'e aktarılmalıdır" diyor. Yine Brzezinski ABD'nin emperyalist maceralarına ilişkin dersleri de şöyle özetliyor: "ABD Avrupa'da ya da Körfez'de Amerikan çıkarlarını tehdit edenlere kararlı bir şekilde haeket ederek gerekli yanıtları vermelidir. Vietnam'dan alınacak ders askeri girişimlerden kaçınılması değil, Amerika'nın önemli çıkarları sözkonusu olduğunda -Körfez'de olduğu gibi- askeri girişimlerde bulunması gerektiğidir. (12 Haziran Cumhuriyet)

Gelişmelerin de gösterdiği gibi, ABD yönetimi Körfez'de gerginliği tırmandırmakta, jandarmalık görevini üstlenmekte ısrarlıdır. Ancak Reagan yönetiminin dışında, dünyada kamuoyu, hükümetler Körfezde gerginliğin, çatışmaların barışçı yollardan çözümlenmesi gerektiğini belirtiyorlar. Reagan yönetimi ise gerginlikleri tırmandırıcı, çatışma yanlısı politikasıyla daha da yalnızlaşıyor.

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

kısa haberler

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

• F.Almanya barışı hareketinin 13 Haziran'da Bonn-da düzenlediği yürüyüşe 110 bini aşkın insan katıldı. SPD, Yeşiller, DKP, DGB, VVN başta olmak üzere çok sayıda parti, örgüt, sendika ve inisiyatifin katılma çağrısında bulunduğu mitingde yapılan konuşmalarda, Avrupa'da orta ve kısa menzilli silahların kaldırılmasını içeren "çifte sıfır çözüm" için somut adımların atılması, Pershing 2 ve atom başlıklı füzelerin kaldırılması talepleri dile getirildi. Mitingde, SPD Başkanı H.Johen Vogel, Yeşiller Federal Parlamento üyesi P.Kelly, DGB yönetim kurulu üyesi I.Brusis, yazar B.Engelmann birer konuşma yaptılar.

• Dimitrovcu Komünist Gençlik Birliği'nin 15. Kongresi, 25-27 Mayıs tarihleri arasında Sofya'da toplandı. 87 ülkeden 114 örgüt delegasyonu konuk olarak katıldığı kongrede 2919 delege hazır bulunuyordu. Dimitrovcu Komsomol 1. Sekreteri A.Bunjulov'un açış konuşmasında, kongreye sunulan MK raporunda ve delegelerin konuşmalarında eskimiş çalışmış biçimleri eleştirilirken, gençliğin ilgi alanlarını bütünüyle kapsayan, birim örgütlerinin ve gençliğin girişimciliğini arttıran yeni çalışma ve örgütlenme biçimleri tartışıldı. Öte yandan Dimitrovcu Komsomol'un düzenlediği "Gençlik ve 21. Yüzyılın Önüne Koyduğu Mücadele Görevleri" konulu uluslararası toplantı 29-31 Mayıs tarihleri arasında Sofya'da yapıldı. 92 iki ülkede 153 örgütü temsilen 200'ü aşkın delegenin katıldığı toplantıda 19 bölgesel ve uluslararası gençlik-öğrenci örgütü temsilcileri de yer aldılar.

• Milyonlarca Güney Afrikalı genel grev yaparak ırkçı rejimin ve sıkıyönetimin uzatılmasını protesto ettiler. Genel grev, 11 yıl önce eğitim sistemini protesto eden öğrencilerden 1000 kadarının polis tarafından katledilmesinin yıldönümünde yapıldı.

• Sovyet ve Amerikalı barışseverler Leningrad'da bir gösteri yaptılar. Yaklaşık 3 bin kişinin katıldığı gösteride Avrupa'dan nükleer silahların kaldırılması, nükleer denemelerin durdurulması istendi. Gösteriden sonra bir grup gösterici 2. Dünya Savaşı sırasında kenti savunurken ölen 1000'in üzerinde Leningradlının yattığı toplu mezarlığı ziyaret ederek çelenk koydular. 230 Amerikalı ve aynı sayıda Sovyet yurttaşı daha sonra Leningrad'dan Moskova'ya bir barış yürüyüşü yaptılar.

• Sovyetler Birliği'nde yapılan yerel seçimlerde 52 bin semt, köy, kent ve yöre Sovyeti için 2,3 milyon yerel yönetici seçildi. Bir çok bölgede birdan fazla adayın gösterildiği seçimler öncesinde adaylar ve yerel yönetimlering örevleri üzerine yoğun bir demokratik tartışma yürütüldü.

• Asya ve Pasifik Ülkeleri Öğrenci Örgütleri'nin temsilcileri Mogolistan'ın başkentinde biraraya geldiler. 25 ülkeden öğrenci örgütlerinin temsilcileri, öğrencilerins bölgede barış, güvenlik ve işbirliği için mücadelesi konusunu görüştüler. Öğrenci örgütleri bölge gençliğine ve halklarına, nükleer felaketin önlenmesi için çabalarını güçlendirme çağrısında bulundular ve Sovyetler Birliği ile öteki sosyalist ülkelerin silahsızlanma önerilerini desteklediklerini açıkladılar.

• Haiti'de yapılan iki günlük genel grevden sonra Haiti Emekçileri Özel Sendikası kapatıldı. Sendikanın genel sekreteriyle öteki yöneticileri tutuklandı ve sendika merkezine el kondu. Sendikanın çağrısı ile yapılan iki günlük genel grev, ülkede artan işsizliği protesto amacıyla düzenlenmişti.

• Şili'de 12 gencin faşist Pinochet rejiminin polisi ve ordusu tarafından öldürülmesi, içinde Şili Komünist Partisi'nin de yer aldığı Şili Demokratik Halk Hareketi Örgütü ve milyonlarca Şilili tarafından çeşitli biçimlerde protesto edildi. Başkantte başkanlık sarayının önünde toplanan Şilililer cinayeti protesto ederken, emekçi mahallelerinde de polis saldırılarını durdurmak için barikatlar kuruldu. Tüm muhalefet güçleri ve katolik klisesi katliamla ilgili soruşturma açılması istemini sürdürürken Şili gençlik örgütleri de ortak bir açıklama yaparak olayı kınadılar. Sosyalist, komünist ve hristiyan gençlik örgütlerinin yayınladıkları ortak açıklamada olay insanlığa karşı işlenmiş bir cinayet olarak değerlendiriliyor ve "barış, adalet ve özgürlük özlemlerimiz gerçekleşinceye kadar mücadelemize devam edeceğiz" deniliyor.

Öte yandan İtalya'da komünist, hristiyan demokrat, sosyalist ve cumhuriyetçi gençlik örgütleri ortak bir bildiri yayınlayarak Pinochet'in gençliğe yönelik kanlı krımını protesto ettiler. İtalyan gençlik örgütleri dünya kamuoyunu Pinochet rejimini tecrit etmeye çağırdı.

• Fransa dışişleri bakanı Amerika'nın Basra Körfezi'nde NATO ülkelerinin silahlı güçler bulundurması önerisini son derece tehlikeli olarak değerlendirdi ve Fransa'nın buna katılma önerisini de kesinlikle reddetti. Fransa dışişleri bakanı parlamentoda yaptığı konuşmada, Basra Körfezi'nde silahlı güçler bulundurmanın tepkiler ve karşı tepkiler doğurabileceğini ve Körfez'i üçüncü ülkeler arasında çatışma bölgesine dönüştürebileceğini söyledi.

Petrol-İş grevleri başarıyla sonuçlandı

Baştarafı 1. sayfada

– Sendika yöneticileri ancak işverenden müsaade alarak işyerlerindeki sendika temsilcileri odasına girebilirler.

– İşveren işçi temsilcisinin haklı nedenler dışında işten çıkarılamayacağını bildiriyor. Ama haklı nedenin ne olduğu konusunda en ufak bir açıklama yok. İşin yorumu tamamen işverenin insafına kalmış durumda.

– Deneme süresi taslakta üç ay olarak bildiriliyor. Üstelik çeşitli nedenlerle uzatılabilecek.

– Fazla çalışma mecburiyeti anayasada olmamasına rağmen işverenin taslağında "kural olarak işçiler fazla mesaiye gelmek zorundadırlar" denerek anayasa dışı bir yükümlülük getiriliyor.

– Karmaşık bir gruplandırma sistemi getirilerek işçilerin çok büyük bir çoğunluğuna 14-17 bin lira arası brüt zam öneriliyor. Buna karşılık Petrol-İş sendikası 75 bin lira artış istiyordu.

Petrol-İş sendikası büyük bir kararlılıkla grevleri başlattı. Grevlere işçilerin aktif katılımı sağlandı. Türk-İş yönetimine grevlerin desteklenmesi ve birlikte eylem yapılması önerisi götürüldü. Bu önerinin sonucunda gerçekleşen eylemlerden biri olan İzmit mitingi işçi sınıfının kararlılığının bir göstergesi oldu.

Ağaç-İş, BANKS, BASS, Basın-İş, Basisen, Belediye-İş Çimse-İş, Denizciler Sendikası, Deri-İş, Harb-İş, Hava-İş Kristal-İş, Petrol-İş, Tek Gıda İş, Teksif, Toleyis, Yol-İş ve Otomobil-İş yöneticileri ortak bir toplantı yaparak Petrol-İş grevlerinin desteklenmesi kararını aldılar. Dayanışma ve maddi destek için çeşitli eylem biçimleri saptayan sendikaların yaptığı açıklamada "grevcilerin haklı istemlerini kabul etmeyerek bayramların huzursuz geçmesine neden olanları kınar, tüm grevcilerimizin ve ailelerinin bayramlarını kutlarız" denildi.

Grevdeki Biksan işyerine kablo üreten KAVEL fabrikasının işçileri fazla mesaiyi keserek greve rağmen üretimi sürdürmeye çalışan çalışan Biksan işverenine ağır bir darbe indirdiler. Grevci işçilerin birbirlerini ziyaretleri, yapılan kapalı salon dayanışma toplantıları grevci işçilerin canlılığının göstergeleriydi.

İşverenler grevi kırabilmek için bütün çabalarını gösterdiler. Yasalar gereği grev ve lokavt dışı kalan personeli üretime dönük olarak çalıştırmaktan, grevci işçilerin evlerine mektup yazmaya, tek tek ev ziyaretleri yaparak, bu ev ziyaretlerinde zaman zaman tehdit ederek, zaman zaman da yumuşak davranarak grevleri kırmaya çalıştılar.

İşçilerin Türkay kibrit fabrikası önünde grev gözcülerinin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak için geçici olarak kurdukları tuvalet bile dava konusu oldu. Sarıyer Cumhuriyet Savcı yardımcısı iddianamesinde bunun tuvalet adı altında konulduğu iddia edilmiş ise de, asıl maksadın grev gözcülerinin soğuktan korunması için bir baraka mahiyetinde olduğunu öne sürdü. Bu nedenle sendika başkanı Cevdet Selvi olmak üzere Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin 6 aya kadar hapsini istedi.

Böylelikle dünyadaki grev kırıcılığının tarihine yeni önemli bir "katkı" daha yapılmış olundu.

İşçilerin ve sendikaların kararlı tutumu işveren cephesinde gediklerin açılması sonucunu getirdi. Grev süresince KİPLAS'a bağlı işverenler arasında çatlak sesler çıkmaya başladı. Bu ortam grevlerin başarı ile sonuçlanmasına zemin hazırladı. İşveren sendikasının grup sözleşmesi geri çevirilerek her işyeri için ayrı ayrı sözleşmeler imzalandı. Yüzde 60-80 arası ücret zammı ile sosyal yardımlarda yüzde 300'e varan artış sağlandı.

Sözleşme görüşmeleri ardından bir basın toplantısı düzenleyen Petrol-İş sendikası Genel Başkanı Cevdet Selvi, grup sözleşmesini deldiklerini vurgulayarak, her işyerinde ayrı ayrı sözleşme yapıldığını anlattı. Selvi Türkiye'de yüzde 40 zam alabilmek için çok büyük çabalar harcanırken, kendilerinin yüzde 80'e varan ücret artışlarıyla sosyal yardımlarda yüzde 300'e varan zamlar aldıklarını söyledi.

Alınan hakların yeterli olmadığını, bu kavganın süreceğini belirten Selvi, daha sonra şöyle konuştu:

"Grevleri çok zor şartlar altında sürdürdük, bu grevlere leke getirmeye kimsenin gücü yetmeyecektir. Sözleşme ile bütün sorunları çözmek mümkün değil. Enflasyon bir cebe gireni diğer cepten alıyor. Bu grevler Cumhuriyet tarihinde ilk kez 63 işyerinde birden başlatılan ve büyük mücadelelerin verildiği grevlerdir."

12 Eylül sonrası Netaş grevinden sonra 2. büyük yaygın grev de başarıyla noktalanmış bulunuyor. 12 Eylül sonrası yasalarda yapılan tüm olumsuz değişikliklere rağmen, işçilerin birliği sağlanabildiği, sendikalar arası dayanışma yükselebildiği ölçüde mücadelenin başarıya ulaşması mümkün oluyor. Birlik ve dayanışma işçi sınıfı mücadelesinin başarısında temel olmakta devam ediyor.

Güney Kore'de kitlesel gösteriler diktatör Hwan'ı zorluyor

Baştarafı 1. sayfada

polis gücü ile göstericilerin karşı karşıya geldiği çatışmalarda ve yüzlerce kişinin yaralandığı bu olaylarda, binlerce gösterici de tutuklandı. Tutuklananların büyük çoğunluğu işçi ve öğrencidir.

Gösterilerin tüm ülke çapına yayılması ve giderek diktatörlüğün sallanmaya başlaması üzerine, ABD emperyalizminin direktifleri ile taktik değiştirmek zorunda kalan Chun, daha önce red ettiği muhalefet liderleriyle görüşmeyi ve uzlaşmaya varmayı kabul etti. Gözaltında bulunan muhalefet liderlerinden Demokratik Birlik Partisi Başkanı Kim Doe-Yung ve tutuklu bulunan binlerce göstericinin serbest bırakılmasına evet diyen Chun, anayasanın değiştirilmesi amacıyla referanduma gidilmesine yanaşmıyor.

ABD emperyalizmine her açıdan bağımlı durumda bulunan G.Kore'de, binden fazla ABD nükleer bombası depolanmıştır. Kunsan üssünde 36 özel nükleer silah deposu yapılmaktadır. Sadece 1982-86 yıllarında 32 milyar dolarlık askeri donanım G.Kore'ye transfer edilmiş ve bu rakam 1986-89 yılları için 8 milyarı aşması öngörülüyor. Öte yandan işçi ücretlerinin oldukça düşük olduğu G.Kore'de resmi rakamlara göre, otomotiv ve imalat sanayinde çalışan bir işçinin ücreti, ABD'dekinin onda biridir. Asgari ücret sisteminin olmadığı G.Kore'de, ortalama çalışma haftası 56 saattır. Çıkarılan özel bir yasayla, yabancı şirketlerde iş uyuşmazlığının olması yasaktır. G.Kore pazarına ve ekonomisine de hakim olan yabancı tekeller, ihraç ürünlerinin yüzde 70'ini üretmektedir. Yine ihracat sanayinin yüzde 90'ı yabancı şirketlerin elinde bulunmaktadır. Tekellerin azgın talanı ve ağır silahlanma harcamalarıyla tırmanan dış borçlar, 1985 sonunda 52 milyar doları aşmıştır. Bu ise GSMH (Gayri safi milli hasıla)nın yüzde 65'i demektir.

Yabancı tekellerin ve özellikle ABD tekellerinin bu denli ekonomik-mali, askeri, politik kıskacında bulunan G.Kore'de Chun diktatörlüğünün dize gelmesi, çiğnenen demokratik hak ve özgürlüklerin yeniden sağlanması, demokratik bir anayasanın yeniden düzenlenip referandum yoluyla uygulamaya sokulması, kısaca ABD emperyalizmine geri adımlar attırılması, diktatörlük karşıtı muhalefet güçlerinin birliğine, kitle gösterilerinin kararlılığına ve devamına bağlıdır. Şu var ki, bugüne dek yaşanan olaylar, G.Kore'nin yeni gelişmelere gebe olduğunu söylemek mümkündür.

Devlet Terörüne Yeni Gerekçe

(Baştarafı 1. sayfada)

mahkumsun'' anlayışıyla sürmektedir. Oysaki ulusal-demokratik haklarına kavuşmak Türk halkı kadar Kürt halkının da en doğal, en temel insanlık hakkıdır.

Gelişmelerin karmaşıklığı içinde, askeri şiddet yöntemlerini, bunun ortamını savunanları, T. Kürdistanı'nda kan dökülmesini kışkırtanları, Kürt ve Türk halkları arasına kama sokmak isteyenleri geriletmek gerekiyor. Sorun politik bir sorundur ve çözümü de politik olacaktır. Her iki halkın çıkarı da sorunun adil ve demokratik bir çözüme kavuşturulmasından geçiyor.

Bu koşullarda, Pınarcık'taki kanlı olayda da görüldüğü gibi, kadın ve çocuk sivil halkı hedef alan saldırılar ve böylesi yöntemler, Kürt halkının özgürlük yolunu açıcı nitelikte olmadığı gibi, aksine Kürt halkına ve onun ulusal-demokratik mücadelesine zarar vermektedir. Ne adına, kim tarafından yapılırsa yapılsın, hiçbir neden ya da gerekçe bu tür yöntemleri ve saldırıları haklı gösteremez. Böylesi eylemler, iki halkın diktatörlük rejimine karşı ortak mücadelesine yarar getirmiyor. Aksine, rejim Kürt halkının varlığına kasteden girişimlerini bu sayede kamufle etmeye çalışıyor, saldırıların sonuçlarından rejim yararlanıyor. Böylece, benzeri eylemlerden rejim şovenizmi kışkırtmak için de yararlanmak ta, bu yolla şovenizm yaygınlaştırılmaktadır. Kürt halkının mücadelesi ile uluslararası planda oluşturulmaya çalışılan dayanışma hareketini zayıflatan bu tür eylemler bu alanda tecrit çemberini kırmaya çalışan rejimin işine yaramakta, uluslararası planda da Kürt halkının dostlarından yalıtlanmasını getirmektedir.

Türkiye Kürdisanı'ndaki terör ve zorbalığa son verilmeli, özel polis ve asker timleri çekilmelidir. Kürt köylülerinin zorla göç ettirilmeleri durdurulmalı, köy korucuFluğu dağıtılmalıdır. Kürt halkının varlığı, ulusal demokratik hakları tanınmalıdır. Sorun, adil ve demokratik bir çözüme kavuşturulmalıdır. Sol Birlik bu istemler için tüm ilerici, demokrat ve yurtseverleri birlikte mücadeleyi yükseltmeye çağırıyor.

T.Kürdistanı yeniden savaş planlarına sahne oluyor

Baştarafı 1. sayfada

ren, daha birkaç yıl önce Türkiye Kürdistanı'ndaki hava alanlarının çevik kuvvetler tarafından kullanılabileceğini açıklamıştı. Ve bugün de bunun denemesini yapıyor NATO'ya bağlı askerler, çevik kuvvetler...

NATO tatbikatının Türkiye Kürdistanı'nda ve Sovyet sınırına yakın bir yerde yapılması hiç de tesadüfü bir olay değil... NATO'nun başındaki militarist, savaş yanlısı çevreler ile onların Türkiye'deki işbirlikçileri, Türkiye'yi Ortadoğu planında bir sıçrama tahtası olarak kullanmaya amaçlıyorlar. Evren-Özal çetesinin yönetimindeki Türkiye ise, bölgede ikinci bir Israil olmaya hazırlanıyor. Özellikle Basra Körfezi'ndeki, Irak ve Iran Kürdistanı'ndaki son gelişmeler gözönüne alındığında Türkiye'nin rolü daha açık ortaya çıkıyor. Öte yandan ABD'nin NATO çerçevesinde bölgede askeri yığınak yapma planı da var. Ve ABD, bu yönde NATO ülkelerine sürekli olarak baskı unsuru oluyor. Diğer taraftan bu çevreler, Kürt halkının gelişen ulusal demokratik mücadelesini engellemek; Kürt halkına gözdağı vermek, korkutmak istiyorlar. Yıllardan beridir Kürt halkı NATO silahlarıyla donatılmış Türk ordusunun baskı ve zulmü altında yaşamaya zorlanıyor.

Sovyetler Birliği'ne yönelik olanı ise, başlı başına bir savaş kışkırtıcılığından başka birşey değil...

Son yıllarda başta ABD ve F.Almanya olmak üzere NATO ülkeleri, "askeri yardım" çerçevesinde Türkiye'deki faşist rejime alabildiğine askeri yardım yaptılar. Türk ordusu, köpeğinden, en ağır silahlarına kadar ABD ve F.Alman emperyalistleri tarafından silahlandırıldı. Bu doğrultuda Kasım 1985 tarihinde Kırıkkale'de kurulan 1 tanktopu fabrikası, Leopard tankları için top üretimine başlayacak. Mercedes (OTOMARSAN), Niğde'de "Ordu' nun askeri gereksinimlerini karşılamak için" motor yapım fabrikası kurdu. F.Alman Krauss-Maffei ve Ercan Holding birlikte tank montajının yapımı üzerine anlaşmaya vardılar.

Türkiye Kürdistanı'ndaki NATO tatbikatı, özellikle F.Almanya'daki ilerici kamuoyunun büyük tepkilerini çekti. Yeşiller Avrupa Parlamentosu milletvekili Brigitte Heinrich, yaptığı açıklamada şöyle diyor:

"Bu NATO'nun Kürtlere karşı açtığı bir savaştır. NATO ordusu bu tatbikatla, Kürt halkına karşı sıkı bir savaşa girdiğini gösteriyor."

Bu sözlere eklenecek fazla şey yok... Ülkemizi heran ABD'nin, NATO'nun çıkarları için bir savaşa, ateşe atabilecek olan Evren-Özal rejiminden kurtulmak tüm Türkiye ve Kürdistanlı demokrasiden yana güçlerin mücadeleyi yükseltmeleriyle, ülkeye gerçek bir demokrasinin gelmesiyle mümkün olacaktır. Bunun için demokrasiden yana tüm güçler, elele vermeli, biran evvel diktatörlük rejiminden kurtulunmalıdır.

ILO toplantısında Türkiye hakkında bağlayıcı kararlar alındı

Baştarafı 3. sayfada

kal hak ve özgürlüklerde ILO ilkeleri doğrultusunda hiç bir gelişme olmadığını" bildirdi.

Baştürk, sendikal haklar ve DISK'in durumuna ilişkin gelişmeler hakkında kısa bir özet yaptıktan sonra "Avrupa demokrasisi standartlarına göre Türkiye, demokratik bir ülke olmaktan hala çok uzaktır" dedi.

Türk hükümeti temsilcilerinin yoğun engelleme çabalarına rağmen ILO'nun 73. Kongresine sunulan uygulama komitesi raporu Türkiye'ye yönelik ağır eleştirileri kapsıyor. Türkiye, tüm uzman ve tarafların birleştiği görüşe göre en ağır eleştirileri alan, hakkında en ağır hükümlere varılan ülkelerden biri oldu.

Raporun bağlayıcı bulunan sonuç bölümü aynen şöyle:

"Komite, hükümet ve temsilcisi tarafından iletilen bilgiyi not etmiştir. Komite, çeşitli vesilelerle hükümet tarafından verilen sözlere rağmen, ulusal mevzuat ve uygulama ile 98 ve 111 sayılı sözleşmeler arasında süre gelmekte olan ciddi aykırılıklara (sapmalara) ilişkin kaygısını açıklamıştır.

Komite taahhütlerin çok yakın bir gelecekte gerçekleştirilmesini ve gelecek oturumunda bu yönde gelişme olduğunu bildirebilir durumda olmayı umut ettiğini açıklamıştır.

Bunun böyle olmaması takdirinde komite sözleşmelerle uygunluğu garanti etme düşüncesiyle, diğer araçlara başvurmak zorunluluğunda kalacaktır."

Haziran seçimlerinin gösterdikleri

Baştarafı 1. sayfada

cımbızla seçilmiş belediyelerdir. Biz iktidar olarak kendimize moral katabilmek için beldeleri buna göre seçtik. Seçim yapılan belediyeler Turgut beyin dizaynıdır." Böylece yalnız **"uygun görülen"** yerlerde seçime gidilmişti.

Yine de ANAP'ın hesaplarının tutması tüm devlet olanaklarının seçim bölgelerine yığılmasını gerektiriyordu. Bu da yapıldı. Para, erzak, kumaş, ayakkabı, sabun dağıtıldı. 20'ye yakın muhalefet adayı satın alındı. Muhalefet partileri birçok yerde aday çıkaramadılar. Her birimde aday çıkaran tek parti ANAP oldu.

Istanbul'da, GOP Arnavutköy'de ANAP'lı Büyükşehir belediye başkanı Bedrettin Dalan, **"ANAP'ı seçmezseniz buraya hizmet gelmez"** yollu tehditte bulunurken, Izmir'de Fakir Fukara Fonu ANAP milletvekillerinin emri ve selamıyla seçmenlere para dağıttı. Ankara Pusaklar'daki seçimlerde ANAP'lı Keçiören belediyesinde çalışan 143 kişiye oy kullandırıldı. Iskenderun'da, Köy Hizmetleri Müdürlüğü'nden 45 işçi, 2 grayder, 12 kamyon, 4 silindir, 2 arazöz Denizciler'in 7 kilometrelik yolunu asfaltladı. 12 işçi, 5 kamyon ve 2 grayder de Karaağaç'ın yollarında çalıştı. Birçok beldede çalışmalar seçim günü de sürdü. Tüm bunlar ANAP'ın seçimlerde devlet olanaklarını kullanmasının, hile, rüşvet ve yolsuzluklarının ancak bir bölümünü oluşturuyor, **"Minyatür seçimler"** herhangi bir iktidar değişikliğine yolaçısı bir nitelik taşımıyordu. Hile ve rüşvetin bolca kullanılmasına karşın ANAP'ın kullanılan oyların yarısını bile alamaması dikkat çekicidir. Nitekim Özal seçim boyunca bir tek yerde Ankara Pusaklar'da konuştu, orada da ANAP seçimi kaybetti. Şimdi Özal, **"Belki erken seçimden vazgeçebilirim"** diyor. Zaten Özal'ın hesabı, en uygun koşullarda bir genel seçime giderek 5 yıl daha kazanmak üzerine kuruludur.

Kuşkusuz, devrimci sol güçlerin seçim platformunda yer alamadığı koşullarda, Özal ve ANAP'ın demagoji ve şantaj dolu propagandalarına karşı yığınlara gerçekçi alternatifler sunmanın yolları da kısıtlı kalmıştır. Halkın desteğini kazanacak, inandırıcı çözüm önerileri seçim platformuna yansıyamamıştır.

Yine 7 Haziran seçimleri bir kez daha gösterdi ki; 12 Eylül öncesine geri dönme tehditlerine, demagoji ve şantajlara karşı en doğru yaklaşım, halkı inandıracak, durumu değiştirici yönde harekete geçirecek, uğrunda mücadele edilecek demokratik istemleri savunmak ve uzlaşmasız mücadele etmek gerektiğidir.

Dünya kadınlarının Moskova forumu:

Nükleer silahsız 2000 yılına doğru, Barış-Gelişme-Eşitlik İçin!

Dünya kadınlarının 1985'te dile getirdikleri tekrar biraraya gelme isteği, 23-27 Haziran tarihleri arasında Moskova'da gerçekleşti. 1985 yılı sonunda toplanan Uluslararası Demoktarik Kadınlar Federasyonu (UDKF) Konseyi'nin, Moskova'da Dünya Kadınlar Kongresi'ni toplama kararı, Kongre'ye gösterilen büyük ilgiyle ne denli yerinde olduğunu gösterdi. UDKF Genel Başkanı Freda Brown'un ifade ettiği gibi, son on yıllık deneyimi göz önüne alan UDKF, bu kongreye en geniş güçleri katmaya ve diğer ö gütlerin görüşlerini dikkate almaya önem verdi. Kongre hazırlık çalışmalarına, aralarında Uluslararası Kadınlar Konseyi, Uluslararası Kadınlar İttifakı, Barış ve Özgürük İçin Kadınlar, Uluslararası Aile Planlaması Federasyonu ve Sosyalist Enternasyonal Kadınları'nın da bulunduğu 17 uluslararası örgüt katıldı.

Tüm ulusal, bölgesel, uluslararası hükümet dışı örgütlere, Birleşmiş Milletler ve onun uzman örgütlerine, tüm farklı politik ve ideolojik görüş temsilcilerine açık olarak yapılan kongreye 154 ülkeden 3 bine yakın delege katıldı. Türkiyeli kadınlar kongrede 20'nin üzerinde bir delegasyonla temsil edildi. Kongreye ulusal kadın örgütlerinin yanısıra 70 uluslararası örgüt ve Birleşmiş Milletler'e bağlı 15 kuruluşun temsilcileri katıldı.

Moskova'da yapılan Dünya Kadınlar Kongresi'nin ana belgisi, taşıdığı tarihsel önemi ifade ediyor: "Dünya Kadınlar Kongresi: Nükleer Silahsız 2000 Yılına Doğru, Barış-Eşitlik-Gelişme İçin!"

Dünya kadınlarının Moskova Forumu öncesinde UDKF, kongrenin amacını basına şöyle açıkladı: "Yaşamın ve insanlığın geleceğini bir nükleer savaş tehdidine karşı korumak, sürekli ve kalıcı barışı sağlamak, halkların ulusal bağımsızlık, egemenlik ve gelişme, adalet ve toplumsal ilerleme hakkını kadınların eşitliğini garanti altına almak... Çağımızın bu en ivedi görevleri, tüm ilerici ve barıştan yana güçlerin, dünyadaki tüm erkek ve kadınların ısrarlı birlikte hareketlerini gerektiriyor. Tüm kadınların 2 bin yılına nükleer siahsız, eşitlik ve toplumsal ilerleme koşullarında girebilmesi için, insanlığı kendi katkılarını sağlamaya çağırıyoruz. Sizleri barış, adalet ve saygın bir dünya yaratmak için ortak savaşımda birleşmeye çağırıyoruz".

Büyük bir coşku içinde toplanan kongre, UDKF Genel Başkanı F.Brown'un konuşmasıyla açıldı. F.Brown konuşmasında kongrenin amacının kadınların barış, adalet ve eşitlik mücadelesine katkılarını belirtmek olduğunu söyledi. Açış konuşmasından sonra kongreye ev sahipliği yapan Sovyetler Birliği lideri, SBKP Genel Sekreteri Mikhail Gorbaçov, kongreyi selamlama konuşması yaptı.

Kongreye kendisini davet ettikleri için teşekkür ederek sözlerine başlayan Gorbaçov, kongrenin önüne son derece yüce bir hedefi, yeryüzünde yaşamı koruma ve adil kılma hedefini koymuş olduğunu belirtti. 2000 yılına yaklaşırken insanlığın karşı karşıya bulunduğu sorunları korkmadan ve gerçekçi bir biçimde gözden geçirmesi gerektiğini söyledi.

Gorbaçov'un kongrede yaptığı konuşmasının büyük bir ilgiyle dinlenen bir bölümü de, Sovyetler Birliği'ndeki kadınların durumları üzerinde duran bölümdü. Gorbaçov, yaklaşan Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümüyle bağlı olarak, dünya üzerinde ilk kez bir devletin kadınlara eşit işe eşit ücret, eğitimde ve mesleki yaşamda fırsat eşitliği, devlet-parti yönetimine katılma gibi haklar sağlamış olduğunu hatırlattı. Sovyetler Birliği'nde kadınların ekonominin tüm alanlarında çalıştıklarını, sağlık, eğitim ve kültür alanında çalışanların çoğunluğunun kadınlar olduğunu belirten Gorbaçov, bu söylediklerinin kadın haklarıyla ilgili olarak bütün sorunların çözülmüş olduğu anlamına gelmediğini de vurguladı. Bu bağlamda Gorbaçov, kimi zaman eski alışkanlıklar ve gelenekler, kimi zaman hizmet sektöründeki eksiklikler ve kimi zaman da toplumun çeşitli alanlarındaki yöneticilerin bakış açıları nedeniyle kadınlar üzerindeki baskının tümüyle ortadan kaldırılamamış olduğunu kaydederek, Sovyetler Birliği'ndeki yenilenme süreci üzerinde durdu. SBKP'nin 27. Kongresi'nden sonra her alanda oluşturulan Kadın Konseylerinin aracılığıyla geride kalan ve kapitalizme özgü olan sorunların çözümü için harekete geçildiğini hatırlattı. Kadın Konseylerinin çalışmaları hakkında bilgi verdi.

Dünya Kadınlar Kongresi'ne, içlerinde Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin de bulunduğu çok sayıda mesaj geldi. BM Genel Sekreteri mesajında, kadınların dünyada barışın güvence altına alınmasına, toplumsal adalete ve gelişmeye yaptığı katkıya büyük değer biçiyor ve kadınların bu doğrultuda rollerinin görülmedik ölçüde arttığına işaret ediyordu.

Kongrenin çalışmaları komisyonlar ve tartışma merkezleri halinde sürdürüldü ve ana çalışma konuları şu 8 komisyonda toplandı: 1) Silahsızlanma ve barış için kadınlar, 2) Çalışma hayatı ve kadınlar, 3) Toplumda kadınlar, 4) Aile-çocuklar ve kadınlar, 5) Kendi kaderini tayin, bağımsızlık, ulusal kurtuluş için mücadele ile kadınların bağı, 6) Gelişme sorunları ve kadınlar, 7) Eğitim ve kadınlar, 8) Nairobi'de benimsenen "Geleceğe Yönelik Stratejilerin" uygulanmasında hükümetler dışı örgütlerin birlikte çalışmaları ve rolleri.

Görüş alışverişlerinin ağırlık noktasını, tüm kıtalarda kadınların toplumsal yaşama katılımı ve anne ve çocukların haklarının kazanılması, korunması konusu oluşturdu. Ve delegeler nükleer silahsızlanma konusunu ve kadınların barış mücadelesindeki yerini tartıştılar. Kongre boyunca tartışmaların ağırlık noktasını ise kadınların ulusal kurtuluş ve bağımsızlık savaşımına katılımı, kadınların iş, aile yaşamındaki, toplumsal yaşamdaki durumlarıyla çocukların yaşamı ve mutlulu ğu konuları oluşturdu.

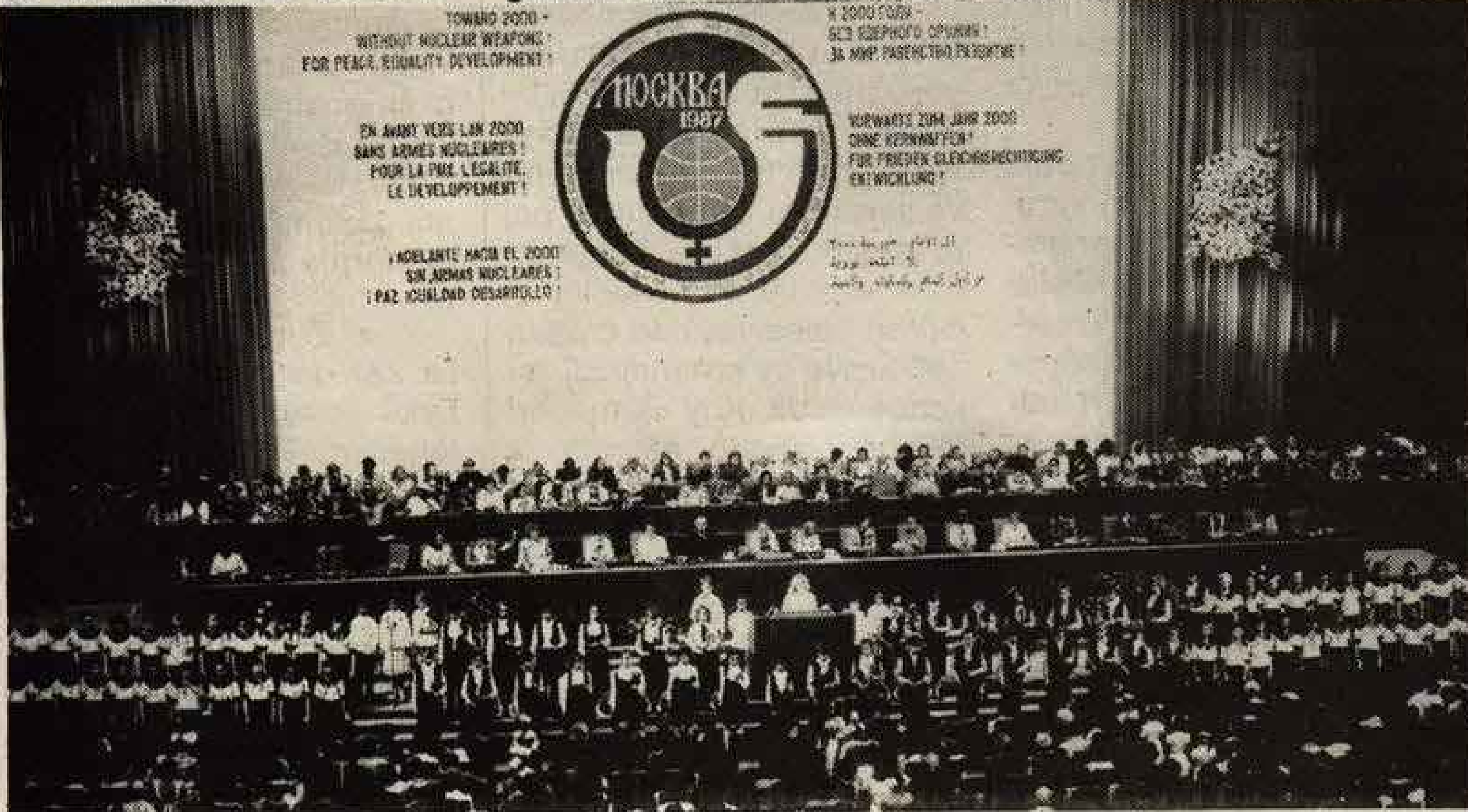
Gelişme sorunları ve kadınlar komisyonunda, kapitalist ülkelerde kadınların ve çocukların durumlarının kötüleşmesinin artan silahlanmanın doğrudan sonucu olduğu vurgulandı. Kübalı Kadınlar Federasyonu Başkanı V.Castro aynı komisyonda yaptığı konuşmada Güney Amerika'da hüküm süren işsizliği ve eğitimin geriliğini anlattı, silahlanmaya son verildiği taktirde az gelişmiş ülkelerin yakıcı sorunlarına çözüm bulunabileceğini söyledi. Kadınların ulusal kurtuluş ve bağımsızlık savaşımındaki rolü komisyonunda ise gelişmekte olan ülkelerden gelen çok sayıda konuşmacı emperyalizmi suçladılar. İzlediği ekonomik politikasıyla emperyalizmin bu ülkelerin ağır ekonomik sorunlarını daha da keskinleştirdiğini belirttiler. Kadınlar ve kitle iletişim araçları komisyonunda Namibyalı bir ana, SWAPO örgütünün temsilcisi, dünya kamuoyunu Güney Afrikalı ırkçıların terör eylemlerini kınamaya ve Namibya kurtuluş güçleri ile dayanışmalarını güçlendirmeye çağırdı.

Bu arada düzenlenen basın toplantısında kadın hareketinin son yıllardaki gelişimine değinildi. 1981 Prag, 1985 Nairobi'de yapılan kongrelerden bu yana kadınların ve örgütlerinin dünya barışına katkılarının çok daha arttığı belirtildi.

Güney Afrikalı kadınlarla dayanışma toplantısında tüm konuşmacılar ırkçı rejimin sürdürdüğü terörü ve ırkçı rejimin pasaport vermeyerek V.Mandela'nın kongreye katılımını engellemesini kınadılar. Dünya kadınları Güney Afrikalı kadınlarla dayanışmalarını dile getirdiler.

Moskova Kongresi, gerek 2000 yılına yönelik stratejilerin, gerekse hükümetler açısından da zorlayıcı bir belge niteliğinde olan "Kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi uluslararası sözleşmesi"nin yaşamda uygulanabilirliği için neler yapıldığı ve yapılabileceği konusunda çok değişik politik, ekonomik ve sosyal koşullara sahip ülkelerin deneylerini görmek, öğrenmek ve ortak tavır alıp geliştirmek açısından da önemli bir platform oldu. Kongre yeryüzünde her tür eşitsizliğin, sömürünün ve baskının ortadan kalkmasının yolunun sosyalizmden geçtiğine inanan kadınlar kadar, kadınların yaşamın her alanında eşit ve özgür olmasına inanan, bunun için mücadele eden her kişi, görüş ve örgüt temsilcisi için de eşsiz bir öğrenme ve esin kaynağı oldu.

Dünya Kadın Kongresi, dünyanın her yerindeki kadınların özgürlüğü için çalışanların güç ve işbirliğine katkıda bulundu.

İsmail Beşikçi: Yürekli bir bilimadamı

1981'de Isviçre Yazarlar Birliği'ne yazdığı bir mektuptan dolayı 10 yıl ağır hapis cezasına mahkum edilen sosyolog Dr. Ismail Beşikçi, yatmakta olduğu G.Antep cezaevinden tahliye oldu.

Yaşamının en verimli yıllarını cezaevlerinde geçirmek zorunda bırakılan Beşikçi, 1939 yılında Çorum'un Iskilip kazasında doğdu. 1962 yılında Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin bitiren Beşikçi, askerliğini T.Kürdistanı'nda Bitlis'te yaptığı bir sırada, T.Kürdistanı'nın yapısı ve Kürt halkının yaşamını inceledi. Erzurum Atatürk Üniversitesinde asistan olarak çalışmaya başladıktan hemen sonra, Kürt halkının sosyal yapısını inceleyen "Göçebe Alikan Aşireti" adlı bir tez hazırlayan Beşikçi, üniversite yönetiminin, gerici çevrelerin ve egemen güçlerin dikkatini üstüne çekti. Daha sonra DDKO ve TIP'in düzenlediği "Doğu Mitingleri"nu inceleyen Beşikçi, "Doğu Mitingleri" "Doğu Anadolu'nun Düzeni" adlı incelemeleri yayınlamakla egemen güçlerin hışmına uğradı.

Nitekim bu incelemelerden dolayı hakkında soruşturma açıldı. Üniversitedeki görevine son verilerek göz altına alındı. Kısa bir süre sonra serbest bırakılan Beşikçi hakkında 1971 yılında açılan dava, 1972 yılında sonuçlandı. Beşikçi'ye 13 yıl ağır hapis cezası verildi. 1971'de başladığı Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesindeki görevine de son verildi. 1974 genel afıyla serbest bırakılan Beşikçi'nin yeniden üniversitedeki görevine dönmesine izin verilmedi. Ancak Beşikçi, serbest olarak onurlu ve yürekli bir bilim adamına yaraşır bir şekilde bilimsel çalışmalarını sürdürmeye devam etti. Daha sonra yazdığı "Bilim Yöntemi", "Kürt Sorunu" adlı ve diğer yapıtlarından dolayı 1979'da hakkında yeniden dava açılan Beşikçi'ye 3 yıl ceza verildi. 1981'de tahliye olan Beşikçi, yukarıda değindiğimiz mektuptan dolayı yeniden yargılandı. 10 yıl hapis cezası verildi.

Türk egemen güçleri, onların yargı organları ve gerici çevreler, Kürt sorununa eğilen Türk asıllı sosyolog Beşikçiye neden bu denli kin kustular? Beşikçi'nin bu objektif incelemeleri, verilen ağır cezalara nasıl gerekçe olarak gösterilebildi? Bilimin yargılanması ve biçilen ağır cezalar, bir telaşın sonucu olduğu muhakkaktır. Beşikçi, TC devletinin kuruluşuyla birlikte, devlet harcı haline getirilen ve Kürt halkının inkarı temelinde oluşturulan Kürt sorununu, bilimsel araştırmalarıyla ortaya koyuyor, Kürt tabusunu kırma yönünde ciddi adımlar atıyor, bu yöndeki devlet politikasının çıkmazda olduğunu gösteriyordu. Beşikçi, objektif araştırmalarıyla, Türk egemen güçleri tarafından inkar edilen tüm maddi ve kültürel değerlerine el konulan Kürt halkının kendine özgür bir dile, kültüre kısaca bir ulusun taşıyabileceği tüm ulusal özelliklere sahip olduğunu ortaya koyuyor ve gerçek bir demokrat olarak Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıya karşı çıkıyor.

Beşikçi cezaevinde bulunduğu süre boyunca, başta Uluslararası Af Örgütünün, Avrupa'da çok sayıda ilerici demokratik kuruluşun, tek tek ilerici demokrat bilim adamının haklı olarak desteğini sağladı. Avusturyalı iki parlamenter tarafından Nobel Barış ödülüne aday olarak gösterildi.

Bilime, bilim adamına, bilimsel düşünceye zincir vurulamaz. Özgür düşünce ve güçlü irade karşısında zincirin fazla bir etkisi olamaz. Sosyolog Dr. Ismail Beşikçi, onurlu mücadelesiyle bunu bir kez daha gösterdi.